

Arrest

nr. 301 940 van 20 februari 2024
in de zaak RvV X / IV

In zake: X

**Gekozen woonplaats: ten kantore van advocaat N. DIRICKX
Italiëlei 213/15
2000 ANTWERPEN**

tegen:

de commissaris-generaal voor de vluchtelingen en de staatlozen

DE VOORZITTER VAN DE IVE KAMER,

Gezien het verzoekschrift dat X, die verklaart van Kameroense nationaliteit te zijn, op 21 september 2023 heeft ingediend tegen de beslissing van de commissaris-generaal voor de vluchtelingen en de staatlozen van 5 september 2023.

Gelet op artikel 51/4 van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen.

Gezien de beschikking houdende de vaststelling van het rolrecht van 12 oktober 2013 met referentienummer X.

Gezien de nota met opmerkingen en het administratief dossier.

Gezien het verzoek en de instemming om gebruik te maken van de louter schriftelijke procedure met toepassing van artikel 39/73-2 van voormelde wet.

Gelet op de beschikking van 24 januari 2024 waarbij het sluiten van de debatten wordt bepaald op 2 februari 2024.

WIJST NA BERAAD HET VOLGENDE ARREST:

1. Over de gegevens van de zaak

De verzoekende partij verklaart de Kameroense nationaliteit te bezitten en geboren te zijn in 1993.

De verzoekende partij verklaart het Rijk te zijn binnengekomen op 23 januari 2023. Op 9 mei 2023 dient de verzoekende partij een verzoek om internationale bescherming in.

Op 28 juli 2023 wordt de verzoekende partij gehoord op het Commissariaat-generaal voor de vluchtelingen en de staatlozen (hierna: het Commissariaat-generaal).

Op 5 september 2023 neemt de commissaris-generaal voor de vluchtelingen en de staatlozen (hierna: de commissaris-generaal) een beslissing tot niet-ontvankelijk verzoek (internationale bescherming in een andere EU-lidstaat). Dit is de bestreden beslissing:

A. Feitenrelaas

U verklaart over de Kameroense nationaliteit te beschikken en te behoren tot de Pinyin etnie. U bent geboren op (...) maart 1993 in Pinyin. U verliet Kameroen in juli 2018 en reisde via Nigeria en Turkije naar Griekenland. Uw vingerafdrukken werden te Griekenland genomen en u diende er een verzoek om internationale bescherming in. U werd internationale bescherming (vluchtelingenstatus) toegekend op 11 maart 2021.

U verblijft zo'n 4 maanden te Samos, waarna u in een hotel in Athene wordt gehuisvest. Later verhuist u naar Kranidi. Uiteindelijk komt u in een kamp te Nea Kavala terecht. U ontvangt in 2021 een vluchtelingenpaspoort en een Griekse verblijfskaart. U verlaat het kamp te Nea Kavala in december 2021 en verblijft op straat. U tracht werk te zoeken via interim-bureaus, maar omwille van de economische situatie lukt dit niet. U werkt in de olijvenpluk en weet via kennissen toch te overnachten in het kamp te Nea Kavala, alhoewel de kampleiding hier niet van op de hoogte is.

U valt tijdens de olijvenpluk uit een boom en komt verkeerd neer. U bezeert uw knie en wordt naar een ziekenhuis gebracht waar een foto genomen wordt van uw knie. De dokter concludeert dat er niets ernstig aan de hand is met uw knie.

U verlaat Griekenland in januari 2023 omwille van de problemen met uw knie en omdat u geen werk of woning kan vinden. U reist met het vliegtuig naar België. U komt in België aan op 23 januari 2023 en dient op 9 mei 2023 een verzoek tot internationale bescherming in bij de Dienst Vreemdelingenzaken (verder DVZ).

In het kader van uw verzoek om internationale bescherming legt u volgende documenten neer: een vluchtelingenpaspoort, een Griekse verblijfsvergunning, schooldocumenten, foto's van Griekse landbouwvelden waar u gewerkt heeft en een röntgenfoto van uw knie.

B. Motivering

Na grondige analyse van het geheel van de gegevens in uw administratief dossier, moet vooreerst worden vastgesteld dat u géén elementen kenbaar hebt gemaakt waaruit eventuele bijzondere procedurele noden kunnen blijken, en dat het Commissariaat-generaal evenmin dergelijke noden in uw hoofde heeft kunnen vaststellen.

Bijgevolg werden er u geen specifieke steunmaatregelen verleend, aangezien er in het kader van onderhavige procedure redelijkerwijze kan worden aangenomen dat uw rechten gerespecteerd worden en dat u in de gegeven omstandigheden kunt voldoen aan uw verplichtingen.

Na onderzoek van alle gegevens in uw administratief dossier, wordt uw verzoek om internationale bescherming niet-ontvankelijk verklaard in overeenstemming met artikel 57/6, § 3, eerste lid, 3° van de wet van 15 december 1980.

Uit de elementen die voorhanden zijn, nl. de Eurodac Marked Hit (dd. 10/05/2023), de Eurodac Search Result (beschikbaar in uw administratieve dossier), het Griekse vluchtelingenpaspoort en verblijfsvergunning (beschikbaar in de groene map in uw administratieve dossier), blijkt dat u reeds internationale bescherming geniet in een andere lidstaat van de Europese Unie, namelijk Griekenland. Deze vaststelling wordt door u niet betwist.

In het kader van het gemeenschappelijk Europees asielstelsel (GEAS) moet worden aangenomen dat uw behandeling en rechten er in overeenstemming zijn met de vereisten van het Verdrag van Genève, het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie en het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens (EVRM). Het Unierecht steunt immers op de fundamentele premisse dat elke lidstaat met alle andere lidstaten een reeks gemeenschappelijke waarden deelt waarop de Unie berust, en dat elke lidstaat erkent dat de andere lidstaten deze waarden met hem delen. Dit impliceert en rechtvaardigt dat de lidstaten er onderling op vertrouwen dat de andere lidstaten deze waarden erkennen en het Unierecht, dat deze waarden ten uitvoer brengt, dus in acht nemen, en dat hun respectieve nationale rechtsordes in staat zijn een effectieve en gelijkwaardige bescherming te bieden van de door dat recht erkende grondrechten [zie: HvJ (Grote kamer) 19 maart 2019, nrs. C 297/17, C 318/17, C 319/17 en C 438/17, ECLI:EU:C:2019:219, Ibrahim e.a., randnummers 83-85 en HvJ (Grote kamer) 19 maart 2019, nr. C 163/17, ECLI:EU:C:2019:218, Jawo, randnummers 80-82]. Hieruit volgt dat verzoeken van personen die reeds internationale bescherming genieten in een EU-lidstaat in beginsel niet-ontvankelijk kunnen worden verklaard als uitdrukking van het beginsel van wederzijds vertrouwen.

De vaststelling dat er tussen de EU-lidstaten verschillen kunnen bestaan met betrekking tot de mate waarin aan begunstigden van internationale bescherming rechten worden toegekend en zij deze kunnen uitoefenen, doet geen afbreuk aan het gegeven dat zij onder dezelfde voorwaarden als de onderdanen van de lidstaat die de bescherming heeft toegekend toegang krijgen tot bijvoorbeeld (sociale) huisvesting,

sociale bijstand, gezondheidszorg of tewerkstelling, en bijgevolg óók dezelfde stappen zullen moeten ondernemen om hiervan gebruik te maken. Bij de beoordeling van de situatie van begunstigten gelden dan ook de omstandigheden van de daar aanwezige onderdanen als maatstaf, niet de omstandigheden in andere lidstaten van de Europese Unie, en wordt rekening gehouden met de realiteit dat óók de socio-economische mogelijkheden van deze onderdanen erg problematisch en complex kunnen zijn.

In het andere geval zou het gaan om een vergelijk van nationale socio-economische systemen, bestaansvoorzieningen en nationale regelgeving, waarbij begunstigten van internationale bescherming een meer voordelige regeling zouden kunnen bekomen dan de onderdanen van de lidstaat die hen bescherming heeft verleend. Dit zet niet alleen het voortbestaan van het GEAS op de helling, maar werkt tevens irreguliere, secundaire migratiestromen in de hand, evenals discriminatie ten overstaan van EU-onderdanen,...

Ook het Europees Hof van Justitie oordeelde dat enkel uitzonderlijke omstandigheden in de weg staan dat het verzoek van een persoon die reeds internationale bescherming geniet in een andere EU-lidstaat, niet-ontvankelijk wordt verklaard, namelijk wanneer de voorzienbare levensomstandigheden van de begunstigde van internationale bescherming in een andere lidstaat hem er blootstellen aan een ernstig risico op onmenselijke of vernederende behandeling zoals bepaald in artikel 4 van het Handvest, welk artikel overeenstemt met artikel 3 EVRM. Het Hof voegde eraan toe dat bij de beoordeling van alle gegevens van de zaak een "bijzonder hoge drempel van zwaarwegendheid" moet worden bereikt, wat slechts het geval is "wanneer de onverschilligheid van de autoriteiten van een lidstaat tot gevolg zou hebben dat een persoon die volledig afhankelijk is van overheidssteun, buiten zijn wil en zijn persoonlijke keuzes om, terecht komt in een toestand van zeer verregaande materiële deprivatie die hem niet in staat stelt om te voorzien in zijn meest elementaire behoeften, zoals eten, zich wassen en beschikken over woonruimte, en negatieve gevolgen zou hebben voor zijn fysieke of mentale gezondheid of hem in een toestand van achterstelling zou brengen die onverenigbaar is met de menselijke waardigheid" [Ibid., Ibrahim e.a., randnummers 88-90 en Jawo, randnummers 90-92].

Situaties die géén "zeer verregaande materiële deprivatie" teweegbrengen, zijn volgens het Hof van Justitie níét van aard zijn om de vereiste drempel van zwaarwegendheid te bereiken, zelfs al worden deze bijvoorbeeld gekenmerkt door een grote onzekerheid of sterke verslechtering van de levensomstandigheden, door de omstandigheid dat begunstigten van internationale bescherming in een andere lidstaat er geen bestaansondersteunende voorzieningen genieten of voorzieningen die duidelijk beperkter zijn dan die welke in andere lidstaten worden geboden zonder dat zij anders worden behandeld dan de onderdanen van deze lidstaat, door het enkele feit dat de sociale bescherming en/of de levensomstandigheden gunstiger zijn in de lidstaat waar het nieuw verzoek om internationale bescherming is ingediend dan in de lidstaat die reeds bescherming heeft verleend, door de omstandigheid dat de vormen van familiale solidariteit waarop onderdanen van een lidstaat een beroep kunnen doen om het hoofd te bieden aan tekortkomingen van het sociale stelsel van die lidstaat meestal niet voorhanden zijn voor personen die er internationale bescherming genieten, door een bijzondere kwetsbaarheid die specifiek de begunstigde betreft of door het bestaan van tekortkomingen bij de uitvoering van integratieprogramma's voor begunstigten [Ibid., Ibrahim e.a., randnummers 91-94 en Jawo, randnummers 93-97].

Op basis van een analyse van het geheel van de elementen in uw administratief dossier, waarbij het aan u toekomt om het vermoeden dat uw grondrechten als begunstigde van internationale bescherming in de EU-lidstaat die u deze bescherming verleende geëerbiedigd worden op individuele wijze te weerleggen, moet worden vastgesteld dat u onvoldoende concrete elementen aanhaalt die de niet-ontvankelijkheid van uw verzoek in de weg staan.

Waar uit de elementen in uw administratief dossier zou blijken dat u als begunstigde van internationale bescherming in Griekenland geconfronteerd werd met bepaalde moeilijkheden op het vlak van werkgelegenheid, gezondheidszorg en huisvesting (notities CGVS, p. 8-15), voldoet deze situatie niet aan de bijzonder hoge drempel van zwaarwegendheid en cumulatieve voorwaarden zoals bepaald door het Hof van Justitie.

Hoewel dergelijke moeilijkheden een aanwijzing kunnen vormen van bepaalde problematische situaties zoals deze ook geïdentificeerd worden door het Hof (zie hoger), kan immers niet worden besloten dat u door de onverschilligheid van de daar aanwezige autoriteiten, en voor zover u volledig afhankelijk zou zijn geweest van overheidssteun, buiten uw wil en uw persoonlijke keuzes om, terecht bent gekomen in een toestand van zeer verregaande materiële deprivatie die u niet in staat stelt om te voorzien in uw meest elementaire behoeften zoals eten, zich wassen en beschikken over woonruimte, en negatieve gevolgen zou hebben voor uw fysieke of mentale gezondheid of u in een toestand van achterstelling zou brengen die onverenigbaar is met de menselijke waardigheid. Evenmin zijn er concrete indicaties dat dit het geval zou zijn bij een terugkeer ernaartoe.

Bovendien toont u in het licht van de ervaringen waarmee u naar eigen zeggen geconfronteerd werd, evenmin aan dat u uw rechten terzake niet zou kunnen doen gelden. In dit verband moet immers worden

vastgesteld dat u hiertoe eerder beperkte stappen hebt gezet, terwijl het vermoeden dat uw grondrechten als begunstigde van internationale bescherming in Griekenland geëerbiedigd worden en u dezelfde rechten geniet als de daar aanwezige onderdanen uiteraard niet wegneemt dat u zelf óók de nodige stappen moet ondernemen om deze uit te oefenen.

U geeft aan dat u via interim-bureaus legaal werk trachtte te zoeken in Griekenland, maar er geen werk voor u werd gevonden omdat er een tekort aan werk was, volgens u omwille van de economische situatie in Griekenland. Of er andere redenen zijn dat u geen werk werd aangeboden, weet u niet (zie notities, p.11). Uit uw verklaringen blijkt bijgevolg niet uw situatie wat betreft werkgelegenheid voldoet aan de bijzonder hoge drempel van zwaarwegendheid en cumulatieve voorwaarden zoals bepaald door het Hof van Justitie. Overigens bent u wel werkzaam geweest in de landbouw.

Het gegeven dat u vermelding maakt van problemen met uw knie doet hieraan géén afbreuk, aangezien u niet op overtuigende wijze aantoont dat deze omstandigheid het u dermate moeilijk maakt om zich staande te houden en zelfstandig uw rechten uit te oefenen dat er een ernstig risico is dat u zou terechtkomen in leefomstandigheden die in strijd zijn met de artikelen 3 van het EVRM en 4 van het EU Handvest (Ibid., Ibrahim e.a., randnummer 93 en Jawo, randnummer 95). U tracht uw medische problematiek te onderbouwen aan de hand van een röntgenfoto van uw knie. Uit uw verklaring blijkt dat deze foto genomen werd in Griekenland en dat de dokter concludeerde dat er niets verkeerd was met uw knie (notities CGVS, p. 11). Hieruit blijkt dat u in Griekenland toegang had tot gezondheidszorg. Bovendien werkte u hierna wederom in de landbouw, hoewel u niet langer in bomen klom, maar op grondniveau werkte en uw knie u bijgevolg niet belemmerde om te werken (notities CGVS, p. 12). Deze foto's kunnen aldus geen ander licht werpen op het geheel aan vaststellingen. Volledigheidshalve dient nog opgemerkt dat u gedurende uw 7 maanden durend verblijf in Athene en uw verblijf in Nea Kavala een psycholoog kon consulteren en medicatie kreeg, wat aantoont dat u tevens toegang had tot psychische gezondheidszorg in Griekenland.

Met betrekking tot uw medische problematiek waaromtrent u niet concreet aantoont dat uw mogelijkheden of beperkingen om in dit verband uw rechten uit te oefenen anders zijn dan de mogelijkheden of beperkingen waarmee ook de onderdanen van deze lidstaat geconfronteerd kunnen worden, moet nog worden opgemerkt dat dergelijke problematiek volgt uit de eventuele beperkingen van het gezondheidsstelsel in deze lidstaat op zich. Als dusdanig behoort dit aspect echter niet tot de bevoegdheden van het Commissariaat-generaal en dient u zich te beroepen op de geëigende procedure. Waar uit de elementen in uw administratief dossier zou blijken dat u als begunstigde van internationale bescherming in Griekenland het slachtoffer bent geworden van discriminatie omdat mensen niet langs u wilden zitten in het openbaar Vervoer en u in de winkel in Samos werd opgedragen om samen met andere vluchtelingen in een rij te staan, terwijl de Griekse burgers in een andere rij stonden (notities CGVS, p. 15-16), moet worden opgemerkt dat deze situatie op zich niet worden aangemerkt als daad van vervolging of situatie van ernstige schade.

Bovendien blijkt op basis van de gegevens die voorhanden zijn dat u naar aanleiding van uw ervaringen géén pogingen hebt ondernomen om een beroep te doen op de hulp of bescherming van de bevoegde instanties, hoewel hoger genoemd vermoeden dat uw grondrechten als begunstigde van internationale bescherming in Griekenland geëerbiedigd worden tevens impliceert dat de daar aanwezige autoriteiten in staat zijn een effectieve en gelijkwaardige bescherming te bieden mits u uiteraard de nodige stappen zet. Gelet op wat voorafgaat, moet worden besloten dat u het vermoeden dat uw grondrechten als begunstigde van internationale bescherming in Griekenland geëerbiedigd worden, niet weerlegt. Bijgevolg zijn er géén feiten of elementen voorhanden die de toepassing van artikel 57/6, § 3, eerste lid, 3° op uw specifieke omstandigheden in de weg staan, en wordt uw verzoek niet-ontvankelijk verklaard.

De door u neergelegde schooldocumenten hebben geen betrekking op uw verblijf in Griekenland en kunnen het voorgaande niet wijzigen.

De door u neergelegde verblijfsvergunning en vluchtelingenpaspoort hebben enkel betrekking op uw verblijfsstatus in Griekenland en kunnen geen ander licht werpen op uw leefomstandigheden in Griekenland. Bovendien toont u door het bezit van deze documenten een redelijke mate van zelfredzaamheid aan.

De door u neergelegde foto's van Griekse landbouwvelden waar u gewerkt heeft en de röntgenfoto van uw knie werden hierboven reeds besproken.

Op basis van artikel 57/5quater van de vreemdelingen werd u de mogelijkheid gegeven opmerkingen te formuleren met betrekking tot de inhoud van de notities van het persoonlijk onderhoud die naar u werden verstuurd op 31/07/2023. Er werden echter geen opmerkingen ontvangen waardoor u wordt geacht in te stemmen met de inhoud van de notities van het persoonlijk onderhoud.

Conclusie

Op basis van de elementen uit uw dossier, verklaar ik uw verzoek om internationale bescherming niet-ontvankelijk op basis van artikel 57/6, § 3, eerste lid, 3° van de Vreemdelingenwet.

Ik vestig de aandacht van de Staatssecretaris op het feit dat u internationale bescherming werd verleend door Griekenland en dat u om die reden niet mag worden teruggezonden naar Kameroen.”

2. Het verzoekschrift

2.1. In een eerste en enige middel voert verzoekende partij de schending aan van artikel 3 van het Europees Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden (hierna: het EVRM), de artikelen 4 en 14 van het Handvest van de Grondrechten van de Europese Unie (hierna: het Handvest), het motiveringsbeginsel en het zorgvuldigheidsbeginsel.

2.2. Verzoekende partij stelt dat zij zich niet kan verzoenen met de vaststelling van verwerende partij dat haar behandeling in Griekenland geen schending inhoudt die voldoet aan de vereisten van artikel 3 van het EVRM. Het is onduidelijk hoe verwerende partij tot deze beslissing gekomen is en de beslissing is op dit punt onvoldoende gemotiveerd. Gelet op de situatie in Griekenland kan verwerende partij zich niet langer baseren op vermoedens dat Griekenland de diverse rechten en voordelen zoals voorzien in het Unierecht nakomt. Haar specifieke situatie werd onvoldoende onderzocht. In het kader hiervan verwijst zij naar het AIDA-rapport van 2023. Zij stelt dat zij in de zomer uitgebuit werd door boeren waar zij voor een hongerloon werkte en diende te betalen voor onderdak, in de winter ging zij dan weer clandestien wonen in een kamp omdat zij geen werk vond. Het is niet mogelijk om in Griekenland een menswaardig leven te leiden. Bovendien heeft zij maanden geprobeerd om toegang te krijgen tot voorzieningen maar niets lukte. Daarnaast werd zij ook het slachtoffer van racisme en discriminatie.

2.3. In haar verzoekschrift verwijst verzoekende partij onder meer naar volgend rapport waarvan zij de weblink geeft: AIDA, “*Country Report: Greece, 2022 Update*”, 8 juni 2023.

3. Nota met opmerkingen

Op 27 oktober 2023 dient de verwerende partij een nota met opmerkingen in waarbij ze uiteenzet waarom ze volhardt in de motieven van de bestreden beslissing en repliceert op het verzoekschrift. In deze nota met opmerkingen verwijst verwerende partij naar volgende rapporten waarvan zij de weblinks geeft:

- AIDA, “*Country Report: Greece. Update 2022*”, 8 juni 2023;
- Nederlands ministerie van Buitenlandse Zaken, “*Verlag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland*”, juni 2022;
- RSA/PRO ASYL, “*Beneficiaries of international protection in Greece. Access to documents and socio-economic rights*”, maart 2023.

4. Over de gegrondheid van het beroep

4.1. Bevoegdheid

Inzake beroepen tegen de beslissingen van de commissaris-generaal beschikt de Raad over volheid van rechtsmacht. Dit wil zeggen dat het geschil met alle feitelijke en juridische vragen in zijn geheel aanhangig wordt gemaakt bij de Raad, die een onderzoek voert op basis van het rechtsplegingsdossier. Als administratieve rechter doet hij in laatste aanleg uitspraak over de grond van het geschil (wetsontwerp tot hervorming van de Raad van State en tot oprichting van een Raad voor Vreemdelingenbetwistingen, *Parl.St. Kamer 2005-2006, nr. 2479/001, p. 95-96 en 133*).

Door de devolutieve kracht van het beroep is de Raad niet noodzakelijk gebonden door de motieven waarop de bestreden beslissing is gesteund en de kritiek van de verzoeker daarop. Hij dient verder niet op elk aangevoerd argument in te gaan.

De Raad is het enige rechtscollege dat bevoegd is om kennis te nemen van de beroepen ingediend tegen de beslissingen van de commissaris-generaal. In toepassing van de richtlijn 2011/95/EU, moet de Raad zijn bevoegdheid uitoefenen op een wijze die tegemoet komt aan de verplichting om “een daadwerkelijk rechtsmiddel bij een rechterlijke instantie” te voorzien in de zin van artikel 46 van de richtlijn 2013/32/EU van het Europees Parlement en de Raad van 26 juni 2013 betreffende gemeenschappelijke procedures voor de toekenning en intrekking van de internationale bescherming (hierna: de Procedurerichtlijn). Hieruit volgt dat wanneer de Raad een beroep onderzoekt dat werd ingediend op basis van artikel 39/2, § 1 van de Vreemdelingenwet, hij gehouden is de wet uit te leggen op een manier die conform is aan de vereisten van een volledig en *ex nunc*-onderzoek van zowel de juridische als de feitelijke gronden, zoals deze voortvloeien uit artikel 46, § 3 van de richtlijn 2013/32/EU.

4.2. Samenwerkingsplicht

Artikel 48/6, § 1 van de Vreemdelingenwet luidt als volgt:

“§ 1. De verzoeker om internationale bescherming dient alle nodige elementen ter staving van zijn verzoek zo spoedig mogelijk aan te brengen. De met het onderzoek van het verzoek belaste instanties hebben tot taak om de relevante elementen van het verzoek om internationale bescherming in samenwerking met de verzoeker te beoordelen. De in het eerste lid bedoelde elementen omvatten onder meer de verklaringen van de verzoeker en alle documentatie of stukken in zijn bezit met betrekking tot zijn identiteit, nationaliteit(en), leeftijd, achtergrond, ook die van de relevante familieleden, land(en) en plaats(en) van eerder verblijf, eerdere verzoeken, reisroutes, reisdocumentatie en de redenen waarom hij een verzoek om internationale bescherming indient.”

Artikel 10.3 van de richtlijn 2013/32/EU, dat handelt over de vereisten voor de behandeling van verzoeken, bepaalt ook:

“3. De lidstaten zien erop toe dat de beslissingen van de beslissingsautoriteit over verzoeken om internationale bescherming zijn gebaseerd op een deugdelijk onderzoek. Daartoe zorgen de lidstaten ervoor dat: a) (...); b) er nauwkeurige en actuele informatie wordt verzameld uit verschillende bronnen, zoals het EASO en de UNHCR, en relevante internationale mensenrechtenorganisaties, over de algemene situatie in de landen van oorsprong van verzoekers en, waar nodig, in de landen van doorreis, en dat het personeel dat de verzoeken behandelt en daarover beslist, over deze informatie kan beschikken; (...)”

Het wettelijke kader omtrent de beoordeling van feiten en omstandigheden met inbegrip van de samenwerkingsplicht wordt heden uiteengezet in de artikelen 48/6 en 48/7 van de Vreemdelingenwet, die de omzetting betreffen van artikel 4 van de richtlijn 2011/95/EU en artikel 13, lid 1 van de richtlijn 2013/32/EU en bijgevolg in het licht van deze Unierechtelijke bepalingen moeten worden gelezen.

De in artikel 4 van de richtlijn 2011/95/EU vervatte ‘beoordeling van feiten en omstandigheden’ in het kader van een onderzoek naar aanleiding van een verzoek om internationale bescherming, verloopt in twee onderscheiden fasen.

De eerste fase betreft de vaststelling van de feitelijke omstandigheden die bewijselementen tot staving van het verzoek kunnen vormen. De in artikel 4, lid 1 van de richtlijn 2011/95/EU en artikel 13, lid 1 van de richtlijn 2013/32/EU beoogde samenwerkingsplicht, die beperkt is tot deze eerste fase, houdt in dat het in beginsel aan de verzoeker om internationale bescherming toekomt om alle nodige elementen ter staving van zijn verzoek, zoals vermeld in artikel 48/6, §1, tweede lid van de Vreemdelingenwet, zo spoedig mogelijk aan te brengen opdat de relevante elementen van zijn verzoek kunnen worden bepaald. De verzoeker moet aldus een inspanning doen om dit verzoek te onderbouwen, onder meer aan de hand van verklaringen, schriftelijke bewijzen, zoals documenten en stukken, of ander bewijsmateriaal. Indien de door de verzoeker aangevoerde elementen om welke reden ook niet volledig, actueel of relevant zijn, is het aan de met het onderzoek belaste instanties om actief met de verzoeker samen te werken om alle elementen te verzamelen die het verzoek kunnen staven. Daarnaast moeten deze instanties ervoor zorgen dat nauwkeurige en actuele informatie wordt verzameld over de algemene situatie in het land van oorsprong en, waar nodig, in landen van doorreis.

De tweede fase betreft de beoordeling in rechte van deze gegevens door de met het onderzoek belaste instanties, waarbij wordt beslist of in het licht van de feiten die een zaak kenmerken, is voldaan aan de materiële voorwaarden, omschreven in de artikelen 48/3 of 48/4 van de Vreemdelingenwet, voor de toekenning van internationale bescherming. Hier wordt beoordeeld wat de gevolgen zijn van de tot staving van het verzoek ingediende elementen, en dus wordt beslist of die elementen daadwerkelijk kunnen voldoen aan de voorwaarden voor de toekenning van de gevraagde internationale bescherming. Dit onderzoek van de gegrondheid van het verzoek behoort tot de uitsluitende bevoegdheid van de met het onderzoek belaste instanties zodat in deze fase een samenwerkingsplicht niet aan de orde is (HvJ 22 november 2012, C-277/11, M.M., pt. 64-70). De beoordeling van een verzoek om internationale bescherming moet plaatsvinden op individuele wijze.

5. Beoordeling

5.1. De bestreden beslissing werd genomen op grond van artikel 57/6, § 3, eerste lid, 3° van de Vreemdelingenwet. Dit artikel voorziet in de mogelijkheid om een verzoek om internationale bescherming van een vreemdeling niet-ontvankelijk te verklaren wanneer deze reeds internationale bescherming geniet

in een andere lidstaat van de Europese Unie. Deze bepaling vormt de omzetting naar Belgisch recht van artikel 33, lid 2, a) van de Procedurerichtlijn.

In zijn arrest van 19 maart 2019 stelt het Hof van Justitie van de Europese Unie (hierna: Hof van Justitie) dat deze bepaling aldus moet worden uitgelegd *“dat het zich niet ertegen verzet dat een lidstaat krachtens de door die bepaling verleende bevoegdheid een verzoek om toekenning van de vluchtelingenstatus niet-ontvankelijk verklaart omdat aan de verzoeker in een andere lidstaat subsidiaire bescherming is verleend, wanneer de voorzienbare levensomstandigheden van die verzoeker als persoon die subsidiaire bescherming geniet in die andere lidstaat, hem niet blootstellen aan een ernstig risico op onmenselijke of vernederende behandeling in de zin van artikel 4 van het Handvest”* en dat *“(d)e omstandigheid dat personen die een dergelijke subsidiaire bescherming genieten in die lidstaat geen bestaans-ondersteunende voorzieningen genieten of voorzieningen genieten die duidelijk beperkter zijn dan die welke in andere lidstaten worden geboden, zonder dat zij evenwel anders worden behandeld dan de onderdanen van die lidstaat, (...) alleen dan (kan) leiden tot de vaststelling dat die verzoeker er wordt blootgesteld aan een dergelijk risico, wanneer die omstandigheid tot gevolg heeft dat de verzoeker vanwege zijn bijzondere kwetsbaarheid, buiten zijn wil en zijn persoonlijke keuzes om, zou terechtkomen in een situatie van zeer verregaande materiële deprivatie”* (HvJ 19 maart 2019, C-297/17, C-318/17, C-319/17 en C-438/17, Ibrahim e.a./ Bundesrepublik Deutschland).

Het Hof van Justitie geeft ook bepaalde aanwijzingen over wat het begrip *“zeer verregaande materiële deprivatie”* inhoudt. Het Hof van Justitie benadrukt dat *“de in het vorige punt van het onderhavige arrest vermelde tekortkomingen alleen dan onder artikel 4 van het Handvest vallen – welk artikel overeenstemt met artikel 3 EVRM en waarvan de inhoud en reikwijdte dus krachtens artikel 52, lid 3, van het Handvest dezelfde zijn als die welke er door genoemd verdrag aan worden toegekend – wanneer die tekortkomingen een bijzonder hoge drempel van zwaarwegendheid bereiken, wat afhangt van alle gegevens de zaak”* (punt 89).

Deze bijzonder hoge drempel van zwaarwegendheid is bereikt *“wanneer de onverschilligheid van de autoriteiten van een lidstaat tot gevolg zou hebben dat een persoon die volledig afhankelijk is van overheidssteun, buiten zijn wil en zijn persoonlijke keuzes om, terechtkomt in een toestand van zeer verregaande materiële deprivatie die hem niet in staat stelt om te voorzien in zijn meest elementaire behoeften, zoals eten, zich wassen en beschikken over woonruimte, en negatieve gevolgen zou hebben voor zijn fysieke of mentale gezondheid of hem in een toestand van achterstelling zou brengen die onverenigbaar is met de menselijke waardigheid (arrest van heden, Jawo, C 163/17, punt 92, en aldaar aangehaalde rechtspraak).”* (punt 90). (eigen onderlijnen)

In punt 92 van het arrest Jawo, waarnaar in het zojuist geciteerde uittreksel wordt verwezen, wordt het volgende bepaald:

“Deze bijzonder hoge drempel van zwaarwegendheid is bereikt wanneer de onverschilligheid van de autoriteiten van een lidstaat tot gevolg zou hebben dat een persoon die volledig afhankelijk is van overheidssteun, buiten zijn wil en eigen keuzes om terechtkomt in een toestand van zeer verregaande materiële deprivatie die hem niet in staat stelt om te voorzien in zijn meest elementaire behoeften, zoals eten, een bad nemen en beschikken over woonruimte, en negatieve gevolgen zou hebben voor zijn fysieke of mentale gezondheid, of hem in een toestand van achterstelling zou brengen die onverenigbaar is met de menselijke waardigheid (zie in die zin EHRM, 21 januari 2011, M.S.S. tegen België en Griekenland, CE:ECHR:2011:0121JUD003069609, §§ 252-263).”
(HvJ 19 maart 2019, C-163/17, Abubacarr Jawo / Bundesrepublik Deutschland, punt 92)

Uit de rechtspraak van het Europees Hof voor de Rechten van de Mens (hierna: EHRM) betreffende de situatie van personen die internationale bescherming vragen, blijkt dat *“(l)es Etats doivent notamment prendre en considération l'article 3 de la Convention, qui consacre l'une des valeurs fondamentales de toute société démocratique et prohibe en termes absolus la torture et les traitements inhumains ou dégradants quels que soient les circonstances et les agissements de la victime (voir, parmi d'autres, Labita c. Italie [GC], no 26772/95, § 119, CEDH 2000-IV)”*

(vrije vertaling: De staten moeten in het bijzonder rekening houden met artikel 3 van het Verdrag, dat een van de fundamentele waarden van elke democratische samenleving vastlegt en foltering en onmenselijke of vernederende behandeling in absolute termen verbiedt, ongeacht de omstandigheden en de daden van het slachtoffer (zie, onder andere, Labita/Italië (GK), nr. 26772/95, § 119, EHRM 2000-IV))
(EHRM 21 januari 2011, nr. 30696/09, M.S.S./België en Griekenland, punt 218)

In dit verband herinnert de Raad eraan dat het EHRM zich in zijn arrest in de zaak *M.S.S. tegen België en Griekenland* (EHRM 21 januari 2011, nr. 30696/09, *M.S.S./België en Griekenland*, punten 259 e.v.) diende uit te spreken over een grief op grond van artikel 3 van het EVRM omwille van de levensomstandigheden van een verzoeker in Griekenland (punten 235 e.v. van het arrest). In wezen klaagde de verzoeker in deze zaak over de moeilijke levensomstandigheden waarin hij zich als aanvrager van internationale bescherming in Griekenland had bevonden, nadat hij, bij gebrek aan concrete informatie van de Griekse autoriteiten, gedwongen was geweest om maandenlang in een park in Athene te leven. De Griekse regering voerde aan dat *“la situation dans laquelle le requérant s’est trouvé à la suite de sa mise en liberté n’est que le résultat de ses propres choix et de sa propre négligence. Le requérant a choisi d’investir ses ressources dans la fuite du pays plutôt que dans un logement”* en dat *“dans cette situation, il appartenait au requérant de se manifester et de montrer son intérêt pour améliorer sa situation matérielle. Or tout son parcours en Grèce a prouvé qu’il ne souhaitait pas y rester”*.

(vrije vertaling: “de situatie waarin verzoeker zich na zijn vrijlating bevond uitsluitend het gevolg was van zijn eigen keuzes en nalatigheid. Verzoeker heeft ervoor gekozen zijn middelen te investeren in het ontvluchten van het land in plaats van in huisvesting” en dat “het in deze situatie aan verzoeker was om zich kenbaar te maken en zijn belangstelling voor verbetering van zijn materiële situatie te tonen. Zijn gehele verblijf in Griekenland heeft echter aangetoond dat hij daar niet wilde blijven”) (EHRM 21 januari 2011, nr. 30696/09, *M.S.S./België en Griekenland*, punten 240 et 242)

Gelet op de situatie die destijds in Griekenland bestond voor personen die om internationale bescherming verzochten, met name dat hun situatie gekenmerkt was door *“notoire qu’un demandeur d’asile de sexe masculin et d’âge adulte n’a à peu près aucune chance de recevoir une place dans un centre d’accueil et que d’après une étude menée de février à avril 2010, tous les demandeurs d’asile « Dublin » interrogés par le HCR étaient sans-abri. Ceux-ci vivent donc en grand nombre, à l’instar du requérant, dans des parcs ou des immeubles désaffectés”* (vrije vertaling: het is bekend dat een volwassen mannelijke asielzoeker vrijwel geen kans maakt op een plaats in een opvangcentrum en dat volgens een onderzoek dat tussen februari en april 2010 is uitgevoerd, alle “Dublin”-asielzoekers die door de UNHCR zijn ondervraagd dakloos waren.

Als gevolg hiervan woont een groot aantal van hen, net als de asielzoeker, in parken of leegstaande gebouwen; punt 258), wees het EHRM op de moeilijkheden in het opvangsysteem voor verzoekers van internationale bescherming om te concluderen dat de Griekse autoriteiten, gelet op de bijzondere kwetsbaarheid van deze verzoekers en de algemene situatie in hun opvangsysteem, in dit geval artikel 3 van het EVRM hadden geschonden. Inzake de opvang heeft het EHRM onder meer geoordeeld dat *“les données précitées sur la capacité d’accueil relativisent l’argument du Gouvernement selon lequel la passivité du requérant est à l’origine de sa situation. En tout état de cause, étant donné la précarité et la vulnérabilité particulières et notoires des demandeurs d’asile en Grèce, la Cour est d’avis que les autorités grecques ne pouvaient se contenter d’attendre que le requérant prenne l’initiative de s’adresser à la préfecture de police pour pourvoir à ses besoins essentiels”* (vrije vertaling: Bovenvermelde gegevens over de opvangcapaciteit relativeren het argument van de regering dat verzoekers passiviteit aan de basis lag van zijn situatie. Hoe dan ook, gelet op de bijzondere en beruchte onzekerheid en kwetsbaarheid van asielzoekers in Griekenland, is het Hof van oordeel dat de Griekse autoriteiten er niet mee konden volstaan te wachten tot verzoeker het initiatief nam om zich tot het hoofdbureau van politie te wenden om in zijn basisbehoeften te voorzien) en inzake de toegang tot de arbeidsmarkt *“Il n’apparaît pas non plus à la Cour que la possession d’une carte rose ait été ou ait pu être d’une quelconque utilité en pratique au requérant. La loi prévoit certes que, munis de la carte rose, les demandeurs d’asile ont accès au marché du travail, ce qui aurait permis au requérant d’essayer de mettre un terme à sa situation et de pourvoir à ses besoins essentiels. Là encore, il ressort des rapports consultés que, pratiquement, l’accès au marché du travail comporte tant d’obstacles administratifs qu’il ne peut être considéré comme une alternative réaliste (paragraphes 160 et 172 ci dessus). A cela s’ajoutent les difficultés personnelles dues à l’absence de connaissance de la langue grecque par le requérant et à l’absence de tout réseau de soutien ainsi que le contexte général de crise économique”* (points 259 et 261 de l’arrêt précité), (vrije vertaling: “Het Hof komt evenmin tot de conclusie dat het bezit van een roze kaart voor verzoeker van enig praktisch nut was of had kunnen zijn. Weliswaar bepaalt de wet dat asielzoekers die in het bezit zijn van een roze kaart toegang hebben tot de arbeidsmarkt, hetgeen verzoeker in staat zou hebben gesteld om te proberen een einde te maken aan zijn situatie en in zijn basisbehoeften te voorzien. Ook hier blijkt uit de geraadpleegde verslagen dat de toegang tot de arbeidsmarkt in de praktijk met zoveel administratieve belemmeringen gepaard gaat dat dit niet als een realistisch alternatief kan worden beschouwd (punten 160 en 172 hierboven). Daarbij komen nog de persoonlijke moeilijkheden die te wijten zijn aan het gebrek aan kennis van de Griekse taal bij verzoeker en het ontbreken van enig ondersteunend netwerk, alsmede de algemene context van economische crisis” (punten 259 en 261 van bovengenoemd arrest), om te concluderen dat *“Au vu de ce qui précède et compte tenu des obligations reposant sur les autorités*

grecques en vertu de la directive Accueil (paragraphe 84 ci dessus), la Cour est d'avis qu'elles n'ont pas dûment tenu compte de la vulnérabilité du requérant comme demandeur d'asile et doivent être tenues pour responsables, en raison de leur passivité, des conditions dans lesquelles il s'est trouvé pendant des mois, vivant dans la rue, sans ressources, sans accès à des sanitaires, ne disposant d'aucun moyen de subvenir à ses besoins essentiels. La Cour estime que le requérant a été victime d'un traitement humiliant témoignant d'un manque de respect pour sa dignité et que cette situation a, sans aucun doute, suscité chez lui des sentiments de peur, d'angoisse ou d'infériorité propres à conduire au désespoir. Elle considère que de telles conditions d'existence, combinées avec l'incertitude prolongée dans laquelle il est resté et l'absence totale de perspective de voir sa situation s'améliorer, ont atteint le seuil de gravité requis par l'article 3 de la Convention" (vrije vertaling: "In het licht van het voorgaande en gelet op de verplichtingen die op de Griekse autoriteiten rusten krachtens de richtlijn opvangvoorzieningen (punt 84 hierboven), is het Hof van oordeel dat zij niet naar behoren rekening hebben gehouden met verzoekers kwetsbaarheid als asielzoeker en dat zij door hun passiviteit verantwoordelijk moeten worden gehouden voor de omstandigheden waarin hij zich maandenlang bevond, levend op straat, zonder middelen van bestaan, zonder toegang tot sanitaire voorzieningen en zonder enige mogelijkheid om in zijn basisbehoeften te voorzien. Het Hof is van oordeel dat verzoeker een vernederende behandeling heeft ondergaan die getuigde van gebrek aan respect voor zijn waardigheid en dat deze situatie ongetwijfeld gevoelens van angst, bezorgdheid of minderwaardigheid heeft opgeroepen die tot wanhoop konden leiden. Hij is van mening dat deze levensomstandigheden, in combinatie met de langdurige onzekerheid waarin hij werd achtergelaten en het volledig ontbreken van enig vooruitzicht op verbetering van zijn situatie, de door artikel 3 van het Verdrag vereiste drempel van ernst hebben bereikt.") (punt 263 van voormeld arrest)

Het geheel van deze rechtspraak dient dan ook zo te worden gelezen dat het gaat om personen die ongeacht hun wil en hun persoonlijke keuzes om terecht komen in een toestand van zeer verregaande materiële deprivatie. (eigen onderlijnen)

Dit wordt bevestigd in de verschillende taalversies van het arrest Ibrahim.

In de Franse versie luidt het dat deze drempel bereikt is "*lorsque l'indifférence des autorités d'un État membre aurait pour conséquence qu'une personne entièrement dépendante de l'aide publique se trouverait, indépendamment de sa volonté et de ses choix personnels, dans une situation de dénuement matériel extrême, qui ne lui permettrait pas de faire face à ses besoins les plus élémentaires, tels que notamment ceux de se nourrir, de se laver et de se loger, et qui porterait atteinte à sa santé physique ou mentale ou la mettrait dans un état de dégradation incompatible avec la dignité humaine*". (eigen onderlijnen)

Volgens de Engelse tekst is deze drempel bereikt "*where the indifference of the authorities of a Member State would result in a person wholly dependent on State support finding himself, irrespective of his wishes and his personal choices, in a situation of extreme material poverty that does not allow him to meet his most basic needs, such as, inter alia, food, personal hygiene and a place to live, and that undermines his physical or mental health or puts him in a state of degradation incompatible with human dignity*". (eigen onderlijnen)

In casu wordt niet betwist dat verzoekende partij in Griekenland op 11 maart 2021 een internationale beschermingsstatus – c.q. de vluchtelingenstatus – werd toegekend (administratief dossier, map 7, landeninformatie, 'Eurodac Marked Hit') en dat deze omstandigheid de basis vormde voor het nemen van de bestreden beslissing.

Gezien de recente rechtspraak van het Hof van Justitie van 13 juli 2023 (zaak C-392/22, X / Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid) over de samenwerkingsplicht van de voor de behandeling van verzoeken om internationale bescherming verantwoordelijke autoriteiten, in het bijzonder in de zaken die betrekking hebben op de draagwijdte van deze samenwerkingsplicht wanneer het beginsel van wederzijds vertrouwen een vermoeden vestigt dat alle lidstaten een gelijkwaardige bescherming bieden aan begunstigden van een internationale beschermingsstatus die door één van deze staten is verleend, is de Raad van oordeel dat het in beginsel aan de verzoekende partij is om elementen aan te dragen die kunnen aantonen dat er ernstige redenen zijn om aan te nemen dat zij in geval van terugkeer naar de lidstaat waar zij de status van internationale bescherming heeft verkregen zou worden blootgesteld aan een reëel risico op een onmenselijke of vernederende behandeling. Dit uitgangspunt mag er echter niet toe leiden dat op de verzoekende partij een buitensporige bewijslast rust, gezien de moeilijkheden waarmee zij als verzoeker om internationale bescherming kan worden geconfronteerd bij het vaststellen van de feiten, noch dat verwerende partij wordt ontslagen van de samenwerkingsplicht waartoe zij in dit kader wettelijk

gehouden is. De Raad is van oordeel dat van de verzoekende partij kan worden geëist dat zij haar eigen persoonlijke situatie voldoende aantoot, op basis van haar verklaringen en, indien mogelijk, op basis van de bewijsstukken waarover zij beschikt. Er kan echter niet worden verwacht dat zij objectieve, betrouwbare, nauwkeurige en naar behoren bijgewerkte informatie verstrekt die het mogelijk maakt om het bestaan van tekortkomingen in de lidstaat die haar de internationale beschermingsstatus heeft verleend of de ernst van het risico dat zij loopt bij terugkeer naar deze lidstaat aan te tonen. Zulke stappen vallen onder de verantwoordelijkheid van de bevoegde autoriteit in het kader van haar samenwerkingsplicht (zie in deze zin de conclusies van de advocaat-generaal Jean Richard van het Hof van Justitie van 13 juli 2023 in de zaak C-392/22, *X / Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid*).

Deze zienswijze verzoent de arresten *Ibrahim, Jawo* en *Addis* van het Hof van Justitie, die de verplichting voor de verzoekende partij onderstrepen om alle concrete en relevante elementen naar voren te brengen tijdens haar persoonlijk onderhoud, met het arrest *XXXX* tegen de Commissaris-generaal voor de Vluchtelingen en de Staatlozen, geveld in Grote Kamer, dat duidelijk stelt “*dat de autoriteiten van een lidstaat de hun bij artikel 33, lid 2, onder a), van richtlijn 2013/32 geboden mogelijkheid niet kunnen uitoefenen wanneer zij – op basis van objectieve, betrouwbare, nauwkeurige en naar behoren bijgewerkte gegevens en afgemeten aan het beschermingsniveau van de door het Unierecht gewaarborgde grondrechten – tot de conclusie zijn gekomen dat er in de lidstaat waar de derdelander reeds internationale bescherming geniet sprake is van tekortkomingen die hetzij structureel of fundamenteel zijn, hetzij bepaalde groepen personen raken, en dat er, gelet op deze tekortkomingen, zwaarwegende en op feiten berustende gronden bestaan om aan te nemen dat deze derdelander een reëel gevaar zal lopen om te worden onderworpen aan een onmenselijke of vernederende behandeling in de zin van artikel 4 van het Handvest*”.

Bijgevolg kan verwerende partij zich niet onttrekken van haar verplichting om objectieve, betrouwbare, nauwkeurige en naar behoren bijgewerkte gegevens te verzamelen over de situatie van personen die internationale bescherming genieten in deze lidstaat en de slechte behandeling waaraan zij het risico lopen te worden blootgesteld in geval van terugkeer naar deze lidstaat. Dit knelt des te meer daar verzoeker voor het nemen van de bestreden beslissing uitdrukkelijk had gewezen op zijn moeilijke levensomstandigheden in Griekenland. Aldus had verwerende partij voor het nemen van de bestreden beslissing uit eigen beweging het door verzoeker ingeroepen risico in het licht van objectieve landeninformatie moeten onderzoeken. *In casu* heeft de verwerende partij bij haar nota met opmerkingen actuele en omstandige informatie bijgebracht omtrent de situatie van personen die internationale bescherming genieten in Griekenland. Deze informatie heeft ze ook besproken in haar nota met opmerkingen.

Wat dit betreft, onderstreept de Raad dat “(w)anneer de rechter bij wie beroep wordt ingesteld tegen een besluit waarbij een nieuw verzoek om internationale bescherming is afgewezen wegens niet-ontvankelijkheid, over gegevens beschikt die de verzoeker heeft overgelegd om aan te tonen dat er in de lidstaat die reeds subsidiaire bescherming heeft verleend, een dergelijk risico bestaat, (...) deze rechter dan ook ertoe gehouden (is) om op basis van objectieve, betrouwbare, nauwkeurige en naar behoren bijgewerkte gegevens en afgemeten aan het beschermingsniveau van de door het Unierecht gewaarborgde grondrechten, te oordelen of er sprake is van tekortkomingen die hetzij structureel of fundamenteel zijn, hetzij bepaalde groepen van personen raken” (HvJ 19 maart 2019, C-297/17, C-318/17, C-319/17 en C-438/17, *Ibrahim e.a./ Bundesrepublik Deutschland*, pt. 88).

Bijgevolg is de Raad van oordeel dat hij *in casu* op basis van de hem ter beschikking gestelde bronnen kan nagaan of er in de EU-lidstaat die verzoeker de internationale beschermingsstatus heeft verleend, *in casu* Griekenland, sprake is van tekortkomingen die hetzij structureel of fundamenteel zijn, hetzij bepaalde groepen van personen raken.

De Raad onderzoekt de situatie van personen die internationale bescherming genieten in Griekenland op basis van de meest recente informatie waarover hij in de huidige fase van de procedure beschikt, namelijk:

- het “*Country Report: Greece. Update 2022*” van AIDA/ECRE van 8 juni 2023;
- het “*Verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland*” van het Nederlandse Ministerie van Buitenlandse Zaken van juni 2022;
- het rapport “*Beneficiaries of international protection in Greece. Access to documents and socio-economic rights*” van RSA/PRO ASYL van maart 2023.

De Raad stelt vast dat in de verschillende rapporten de huidige situatie van personen die internationale bescherming genieten in Griekenland wordt onderzocht, zowel wat betreft de inhoud van de in de artikelen

24 tot en met 35 van richtlijn 2011/95/EU bedoelde voordelen waarop zij als begunstigden van internationale bescherming aanspraak maken als wat betreft de toegang tot deze voordelen.

Uit de door de partijen verstrekte informatie blijkt duidelijk dat de situatie van begunstigden van internationale bescherming in Griekenland de laatste jaren steeds moeilijker is geworden op het vlak van huisvesting, werkgelegenheid en toegang tot de sociale en gezondheidszorgdiensten.

Uit de beschikbare informatie blijkt dat het beleid van de Griekse autoriteiten erop gericht is van begunstigden van internationale bescherming te verwachten dat zij zelfstandig zijn en voor hun eigen bestaansmiddelen zorgen, terwijl zij belangrijke administratieve en bureaucratische obstakels moeten overwinnen om toegang te krijgen tot bepaalde officiële documenten en zij – zeker wanneer zij terugkeren uit een andere lidstaat en niet (meer) over geldige verblijfsdocumenten beschikken – geconfronteerd worden met substantiële belemmeringen om hun rechten voor een potentieel lange periode te kunnen doen gelden. Dit betekent dat het voor statushouders moeilijk kan zijn om zelfstandig hun rechten te doen gelden en in de meest elementaire behoeften als voedsel, onderdak en stromend water te voorzien.

Het verkrijgen en vernieuwen van bepaalde documenten blijken vaak complex te zijn, waarbij dergelijke administratieve obstakels veel begunstigden ervan weerhouden de documenten te verkrijgen die nodig zijn voor de toegang tot fundamentele socio-economische basisrechten zoals de gezondheidszorg, huisvesting, sociale zekerheid, de arbeidsmarkt, onderwijs, het openen van een bankrekening en zelfs juridische bijstand onder dezelfde voorwaarden als onderdanen (rapport *“Beneficiaries of international protection in Greece. Access to documents and socio-economic rights”* van RSA/PRO ASYL van maart 2023, p. 5-6). Het al dan niet beschikken over een Griekse verblijfsvergunning (ADET) is belangrijk voor de vraag of begunstigden van een internationale beschermingsstatus in Griekenland het risico lopen dakloos te worden en, in dat geval, in een situatie van zeer verregaande materiële deprivatie terecht te komen. Het bezit van een geldige ADET is een voorwaarde voor het verkrijgen van een Grieks fiscaal registratienummer (AFM), dat het openen van een bankrekening, de huur van onroerend goed of zelfs het verkrijgen van een sociale zekerheidsnummer (AMKA) mogelijk maakt. De afgifte van een AMKA vormt dan weer een voorwaarde voor toegang tot de gezondheidszorg en de arbeidsmarkt. Volgens een recente nieuwe regeling moet de beslissing tot afgifte van de ADET *in principe* worden opgenomen in de beslissing tot toekenning van de internationale beschermingsstatus die door de asielautoriteiten of door de beroepsinstantie wordt afgegeven. Overeenkomstig een recente omzendbrief van het Griekse Ministerie van Migratie en Asiel van 31 januari 2023 moet de beslissing tot afgifte van een ADET in ieder geval aan de begunstigde worden meegedeeld op dezelfde dag als de beslissing inzake het verzoek om internationale bescherming.

Vervolgens moet binnen de zes maanden online een afspraak worden gemaakt met de bevoegde diensten van de Griekse politie om de nodige documenten voor de daadwerkelijke afgifte van een ADET voor te leggen. Hier geldt een gemiddelde wachttijd van twee weken. Statushouders moeten vervolgens in persoon op hun afspraak verschijnen. Het duurt vervolgens 1,5 maand vooraleer de ADET effectief kan worden afgehaald. Statushouders worden hiervan niet persoonlijk verwittigd. Wekelijks verschijnen er online lijsten met de zaaknummers waarvan de ADET-kaarten klaar liggen om te worden afgehaald.

Meerdere bronnen geven aan dat de begunstigden van een internationale beschermingsstatus zich in Griekenland in een nog meer preciaire situatie bevinden dan verzoekers om internationale bescherming en dat de huisvestingsmogelijkheden voor begunstigden zeer beperkt zijn waardoor zij het risico lopen dakloos te worden:

“Meerdere bronnen concluderen dat statushouders in een slechtere positie verkeren ten opzichte van personen die nog in de asielprocedure zitten. Zo zijn er voor statushouders minder opties als het gaat om huisvesting in vergelijking met asielzoekers.”

(“Verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland” van het Nederlandse Ministerie van Buitenlandse Zaken van juni 2022, p. 32)

De situatie van statushouders in Griekenland en bij hun terugkeer is dus zeer precair en problematisch, wat onder meer te wijten is aan de administratieve obstakels op het vlak van onder meer toegang tot huisvesting, werkgelegenheid en socio-economische en medische hulp waarmee zij worden geconfronteerd en waardoor zij in rampzalige levensomstandigheden kunnen terechtkomen.

Wat in de eerste plaats de huisvestingsproblematiek betreft, blijkt uit de informatie waarover de Raad beschikt dat van begunstigden van een internationale beschermingsstatus wordt verwacht dat zij het opvangcentrum waar zij verbleven dertig dagen na het verkrijgen van hun status verlaten en dat zij daarna

zelf op zoek gaan naar huisvesting (rapport “*Beneficiaries of international protection in Greece. Access to documents and socio-economic rights*” van RSA/PRO ASYL van maart 2023, p. 23-25).

Het enige officiële integratieprogramma in Griekenland, dat betrekking had op de periode van juli 2019 tot juli 2022, is het programma van HELIOS (*Hellenic Integration Support for Beneficiaries of International Protection*), opgezet door de Internationale Organisatie voor Migratie (IOM) in samenwerking met een aantal niet-gouvernementele organisaties. Sinds 2022 wordt dit programma in afwachting van opname in het Europees Sociaal Fonds tijdelijk uit nationale fondsen gefinancierd en wordt het door de autoriteiten verlengd. De laatste verlenging die wordt vermeld in de informatie waarover de Raad beschikt, was eind mei 2023. De inschrijving voor dit integratieprogramma moet gebeuren binnen het jaar volgend op het toekennen van de internationale beschermingsstatus. Als gevolg hiervan worden statushouders die zich niet langer in Griekenland bevonden toen hen de internationale beschermingsstatus werd verleend of die de noodzakelijke formaliteiten niet binnen deze periode van één jaar hebben vervuld uitgesloten van het programma.

Het HELIOS-programma biedt op zich geen huisvesting. In het kader van dit programma wordt financiële steun geboden aan begunstigden om hun huur te betalen, op voorwaarde dat zij reeds een huurcontract hebben afgesloten voor een periode van meer dan zes maanden en dat zij beschikken over een bankrekening. Deze financiële ondersteuning wordt geboden voor een periode van zes tot twaalf maanden, afhankelijk van de datum van indiening van de vereiste documenten. Het bedrag varieert van 230 euro voor een alleenstaande volwassene tot 800 euro voor een gezin van zes personen (met een toeslag om de waarborgsom en de installatiekosten in de nieuwe woning te dekken). Naast de voorwaarde van het hebben van een AFM (het fiscaal registratienummer) en een bankrekening, wordt de toegang tot huisvesting belemmerd door ernstige obstakels die verband houden met discriminatie en een gebrek aan betaalbare huisvesting. Bovendien moeten begunstigden, naast de huur, de facturen voor openbare diensten en andere uitgaven, zoals voedsel, zelf betalen. Bijgevolg is de hulp die begunstigden in het kader van het HELIOS-programma ontvangen vaak onvoldoende om hun levensonderhoud te garanderen.

Het risico om in een situatie van dakloosheid terecht te komen is voor begunstigden van internationale bescherming in Griekenland dus zeer groot, aangezien de toegang tot documenten en middelen die nodig zijn om huisvesting te bekomen niet mogelijk is binnen de periode van 30 dagen waarin zij hun opvangplaats moeten verlaten na het verkrijgen van internationale bescherming. Dit risico is nog toegenomen door de beëindiging van het ESTIA-programma, nu de begunstigden van dit programma dakloos zijn geworden. Zelfs begunstigden die het HELIOS-programma hebben doorlopen, dreigen opnieuw dakloos te worden nadat hun huurtoeslag is geëindigd.

Zij kunnen niet langer een woning huren en de meesten van hen bevinden zich op straat. Begunstigden die als niet-geregistreerde bewoners in de kampen verblijven, hebben geen toegang tot voedsel of andere diensten.

Begunstigden van een internationale beschermingsstatus kunnen in theorie toegang krijgen tot tijdelijke opvangcentra voor daklozen die onderdak bieden voor drie tot zes maanden. Deze opvangcentra zijn echter niet uitsluitend bestemd voor begunstigden van een internationale beschermingsstatus en de toegang kan voor hen door tal van factoren, zoals het feit dat sommige centra alleen mensen accepteren die Grieks of Engels spreken, het feit dat gezinnen er niet worden aanvaard, het feit dat mensen met psychische stoornissen er niet worden toegelaten of het feit dat deze centra hun volledige capaciteit al bijna hebben bereikt, in de praktijk beperkt zijn. Sommige opvangcentra bieden alleen slaapzalen aan en eisen daarom dat de bewoners overdag naar buiten gaan, terwijl de duur van het verblijf in de slaapzalen niet langer kan zijn dan vijftien dagen tot een maand.

Wat de toegang tot werk betreft, voorziet de Griekse wet in een volledige en automatische toegang voor begunstigden van een internationale beschermingsstatus onder dezelfde voorwaarden als de nationale onderdanen, zonder de verplichting om een werkvergunning te verkrijgen.

In de praktijk moet echter rekening worden gehouden met hoge werkloosheidscijfers en extra obstakels als gevolg van de concurrentie met Griekssprekende werknemers, waarbij onderdanen van derde landen oververtegenwoordigd zijn in de werkloosheidsstatistieken. Veel begunstigden van een internationale beschermingsstatus zijn werkzaam in de informele economie, waardoor zij geen toegang hebben tot de sociale zekerheid, kwetsbaarder zijn en in bepaalde gevallen aan boetes worden blootgesteld.

Ook als steunprogramma's worden voorzien in het kader van de nationale strategie voor de integratie van begunstigden van internationale bescherming, blijkt uit de informatie waarover de Raad beschikt dat de door deze programma's voorziene acties in de praktijk niet worden uitgevoerd (*"Country Report: Greece. Update 2022"* van AIDA/ECRE van 8 juni 2023, p. 247). Uit deze informatie blijkt ook dat er voor begunstigden een aanzienlijk gebrek is aan informatie over de toegang tot de arbeidsmarkt.

Ten slotte blijkt uit de door de partijen verstrekte informatie dat begunstigden van internationale bescherming hindernissen ondervinden bij de afgifte van het fiscaal registratienummer (AFM) en dat dit hun toegang tot de arbeidsmarkt en hun registratie bij het werkloosheidsbureau in de weg staat (*"Country Report: Greece. Update 2022"* van AIDA/ECRE van 8 juni 2023, p. 247). De afgifte van een AFM kent aanzienlijke vertragingen. De procedure voor de bevoegde fiscale bureaus om de persoonsgegevens van vluchtelingen via de asiendienst na te gaan duurt ongeveer twee maanden. Bovendien is wie zich wil inschrijven bij een belastingkantoor met het oog op het verkrijgen van het AFM verplicht om zijn verblijfsadres te certifiëren door middel van een attest van een opvangcentrum, een elektriciteitsrekening of een kopie van een huurcontract op zijn naam. Begunstigden die geen verblijfsvergunning hebben en/of dakloos zijn, kunnen dus geen AFM verkrijgen.

Wat de toegang tot de sociale zekerheid betreft, blijkt uit de informatie waarover de Raad beschikt dat niet alle begunstigden van een internationale beschermingsstatus toegang hebben tot sociale rechten en sociale uitkeringen (*"Country Report: Greece. Update 2022"* van AIDA/ECRE van 8 juni 2023, p. 249). In de praktijk zijn de moeilijkheden bij de toegang tot deze rechten te wijten aan bureaucratische barrières, waarbij geen rekening wordt gehouden met het onvermogen van begunstigden om bepaalde documenten, zoals documenten met betrekking tot de gezinssituatie, geboorteakten of diploma's, voor te leggen of zelfs aan de weigering van ambtenaren om hen de voorziene uitkeringen te verstrekken, wat in strijd is met het beginsel van gelijke behandeling waarin het Griekse recht en het Unierecht voorzien.

Uit de informatie waarover de Raad beschikt, blijkt ook dat er geen specifieke uitkering bestaat voor de begunstigden van een internationale beschermingsstatus om hun toegang tot het socialezekerheidsstelsel te garanderen (rapport *"Beneficiaries of international protection in Greece. Access to documents and socio-economic rights"* van RSA/PRO ASYL van maart 2023, p. 19-22).

De financiële tegemoetkoming die verzoekers om internationale bescherming ontvangen, die wordt beschouwd als onderdeel van de materiële hulp die hen in die hoedanigheid is toegekend, wordt automatisch niet meer uitbetaald van zodra de bank op de hoogte wordt gesteld van de beslissing om de verzoeker een internationale beschermingsstatus te verlenen, zelfs wanneer deze beslissing nog niet aan deze verzoeker werd megedeeld.

Het gegarandeerde minimuminkomen (een toelage van 200 euro per huishouden met een aanvulling voor elke extra volwassene of kind) is formeel toegankelijk voor begunstigden van een internationale beschermingsstatus. Dit inkomen is volgens de Griekse wet echter bedoeld voor huishoudens met een geregistreerd adres dat moet worden bewezen door een huurcontract dat zes maanden vóór de aanvraag om toekenning van dit inkomen is ondertekend, en voor daklozen die onder de armoedegrens leven. In de praktijk sluit een dergelijke bepaling veel begunstigden, zoals individuen of gezinnen die door gebrek aan financiële middelen gedwongen worden om in te trekken bij personen of huishoudens die boven de armoedegrens leven, daklozen die geen dakloosheidsattest kunnen voorleggen of mensen die in kraakpanden of in informele vluchtelingenkampen wonen of die informeel naar kennissen verhuizen om te voorkomen dat ze op straat leven, uit. Op dezelfde manier geven de bevoegde Griekse autoriteiten (die geen tolkdiensten hebben en daarom niet kunnen communiceren met mensen die geen Grieks of Engels spreken) alleen dakloosheidsbewijzen uit aan mensen die formeel aantonen dat ze voldoen aan andere voorwaarden voor toegang tot sociale rechten – waaronder het bezit van verblijfsdocumenten –, zodat in de praktijk veel daklozen geen toegang hebben tot het gegarandeerde minimuminkomen. Ook mensen die subsidies ontvangen in het kader van het HELIOS woonbijstandsprogramma worden uitgesloten van dit minimuminkomen. Ten slotte wordt ook onderstreept dat de informatie over het bestaan van en de criteria voor het bekomen van dit minimuminkomen zelden wordt verstrekt aan begunstigden van internationale bescherming.

Wat de toegang tot de gezondheidszorg betreft, wordt eraan herinnerd dat begunstigden van een internationale beschermingsstatus die niet in het bezit zijn van een ADET geen sociale zekerheidsnummer (AMKA) kunnen verkrijgen. Wie geen AMKA heeft, moet de kosten van medicijnen en analyses dragen en deze kosten kunnen exorbitant worden bij pathologieën die regelmatige gespecialiseerde medische controles vereisen. Bovendien worden bepaalde dringende medische onderzoeken niet

vergoed, ook al beschikt de betrokkene over een AMKA. Ook kunnen mensen die over een AMKA beschikken maar niet verzekerd zijn geen medicijnen of onderzoeken meer krijgen van artsen uit de private sector. In dat geval kunnen voorschriften alleen worden verstrekt door artsen uit de publieke sector, waaronder de artsen in de opvangvoorzieningen.

De Raad herinnert eraan dat het bezit van een geldige ADET een voorwaarde is voor het verkrijgen van een fiscaal registratienummer (AFM), dat het openen van een bankrekening, de huur van onroerend goed of het verkrijgen van de AMKA mogelijk maakt. Sinds een besluit dat in december 2020 in werking is getreden, wordt voor asielzoekers automatisch een AFM aangemaakt bij hun beschermingsverzoek. Deze AFM gaat mee over naar de ADET. Statushouders zonder AFM moeten dit in persoon aanvragen bij een lokaal belastingkantoor in de woonplaats van de statushouder. Statushouders die geen woonplaats kunnen aantonen, verkrijgen geen AFM. Een AFM kan ook online aangevraagd worden; dit vereist de voorlegging van geldige identiteitsdocumenten alsook geldige reisdocumenten. Bij gebrek hieraan kan geen AFM worden verkregen. Het onlineplatform is enkel in het Grieks opgesteld. De afgifte van een AMKA is vereist voor de toegang tot de gezondheidszorg en de arbeidsmarkt. Om dit AMKA te bekomen, moet de begunstigde de Griekse autoriteiten vragen om zijn voorlopig verzekeringsnummer (toegekend aan verzoekers om internationale bescherming om tijdens de behandeling van hun verzoek toegang te krijgen tot de gezondheidszorg) om te zetten in een AMKA. Deze omzetting gebeurt binnen een maand na de afgifte van de ADET. Obstakels en langdurige wachttijden voor het verkrijgen van een ADET beïnvloeden de afgifte van het AMKA, waardoor begunstigten de voor de toegang tot het gezondheidszorgsysteem vereiste documenten worden ontzegd.

De taalbarrière blijft het belangrijkste obstakel voor de toegang tot de gezondheidszorg voor begunstigten van een internationale beschermingsstatus. Afspraken in de publieke gezondheidszorg worden gemaakt via telefoonverkeer dat uitsluitend in het Grieks en tegen betaling verloopt. Wie geen Grieks spreekt, heeft dus geen directe toegang tot de openbare gezondheidszorginstellingen. Bovendien blijven ziekenhuizen in de regio Attica kampen met aanzienlijke tekorten aan tolkendiensten om met buitenlandse patiënten te communiceren.

De informatie waarover de Raad beschikt, wijst ook op talrijke tekortkomingen in de therapeutische ondersteuning van mensen met psychische problemen (rapport "*Beneficiaries of international protection in Greece. Access to documents and socio-economic rights*" van RSA/PRO ASYL van maart 2023, p. 27). Slachtoffers van foltering of geweld hebben door lacunes in zowel de identificatie- en certificeringsprocedure als in de zorgdiensten geen toegang tot adequate medische en psychologische zorg en revalidatie. Het enige programma dat aan slachtoffers van foltering een alomvattend pakket van multidisciplinaire zorg biedt en dat beheerd werd door Artsen Zonder Grenzen, werd in december 2021 beëindigd.

In deze zaak acht de Raad het passend dat ook de bijzondere situatie van begunstigten van een internationale beschermingsstatus wier ADET is vervallen wordt benadrukt.

Uit de door beide partijen verstrekte informatie blijkt dat de hernieuwing en/of de verlenging van een ADET van begunstigten van een internationale beschermingsstatus die vanuit een andere lidstaat van de Europese Unie naar Griekenland terugkeren uiterst moeilijk is en enkele maanden of zelfs meer dan een jaar kan duren. Begunstigten die niet langer over een geldige ADET beschikken kunnen te maken krijgen met zeer lange wachttijden voor de afgifte of verlenging van de verblijfsvergunning en andere noodzakelijke documenten voor de effectieve uitoefening van hun rechten als begunstigten. Bovendien lopen personen met een internationale beschermingsstatus na terugkeer uit een andere lidstaat een groot risico om voor langere tijd dakloos te worden ("*Country Report: Greece. Update 2022*" van AIDA/ECRE van 8 juni 2023, p. 222-225). Als de ADET vervalt, wordt de AFM automatisch gedeactiveerd waardoor een risico ontstaat dat een individu bepaalde rechten verliest, zoals uitkeringen verbonden aan tewerkstelling dan wel werkloosheid.

Het al dan niet hebben van een geldige ADET is dus een belangrijke factor voor de beoordeling van het risico voor begunstigten van een internationale beschermingsstatus in Griekenland om dakloos te worden of om in een situatie van zeer verregaande materiële deprivatie terecht te komen. Dit geldt ook voor begunstigten die terugkeren uit een andere EU-lidstaat. Het ontbreken van een geldige ADET kan voor begunstigten die naar Griekenland terugkeren een aanzienlijk obstakel vormen voor de uitoefening van hun rechten als begunstigten in dit land en moet daarom in aanmerking worden genomen bij een toekomstgerichte beoordeling van de te verwachten levensomstandigheden van verzoeker als persoon die internationale bescherming geniet bij terugkeer naar Griekenland.

Uit de beschikbare informatie blijkt dat begunstigden van een internationale beschermingsstatus in Griekenland *in principe* via de internationale luchthaven van Athene naar Griekenland terugkeren vanuit andere Europese landen. Bij aankomst op de luchthaven ontvangen zij geen enkele informatie of voorlichting over mogelijkheden *qua* huisvesting of stappen die zij moeten ondernemen om hun rechten in Griekenland te laten gelden, hoewel ze soms een in het Grieks geschreven nota ontvangen waarin hen wordt gevraagd om zich te richten tot de asiendienst wanneer ze geen documenten hebben. Er blijkt ook dat zij bij een terugkeer naar Griekenland voornamelijk in de regio Attica terecht komen (rapport *“Beneficiaries of international protection in Greece. Access to documents and socio-economic rights”* van RSA/PRO ASYL van maart 2023, p. 5). De in deze regio aanwezige obstakels kunnen de teruggekeerde begunstigden dus treffen op het vlak van de toegang tot sociale bescherming, huisvesting, gezondheidszorg en werkgelegenheid. Bovendien beschikken de gemeentelijke integratiecentra (KEM), die begunstigden informatie en advies geven over de toegang tot documenten en bepaalde sociale rechten, in de regio Attica niet over voldoende tolkendiensten. Zij zijn dus enkel toegankelijk voor wie Grieks, Engels, Urdu of Farsi spreekt.

Op dezelfde manier blijkt uit de informatie waarover de Raad beschikt dat *“als gevolg van de substantiële achterstand van dossiers bij de Directie Vreemdelingenpolitie van Attica begunstigden van internationale bescherming die bij hun terugkeer naar Griekenland niet over een geldige ADET beschikken het risico lopen om geconfronteerd te worden met bijzonder lange wachttijden voor het verkrijgen en vernieuwen van hun ADET, zonder dewelke zij geen toegang hebben tot sociale voorzieningen, gezondheidszorg en de arbeidsmarkt”* (zie het rapport *“Beneficiaries of international protection in Greece. Access to documents and socio-economic rights”* van RSA/PRO ASYL van maart 2023, geciteerd in het *“Country Report: Greece. Update 2022”* van AIDA/ECRE van 8 juni 2023, p. 223, vrije vertaling).

Bovendien stelt de Raad, na lezing van de informatie waarover hij beschikt, vast dat in afwachting van de vernieuwing van de verblijfstitel soms een attest wordt afgegeven dat zes maanden geldig is. Ondanks dit attest ondervinden begunstigden van een internationale beschermingsstatus nog steeds obstakels bij de toegang tot diensten zoals de sociale bijstand, gezondheidszorg of de arbeidsmarkt omdat verschillende overheidsdiensten terughoudend zijn om dit attest te aanvaarden voor de toegang tot hun diensten. Dit attest zou ook begunstigden die wachten op de vernieuwing van hun verblijfsvergunning minder rechten geven dan andere migranten, of zelfs geen toegang tot deze rechten (*“Country Report: Greece. Update 2022”* van AIDA/ECRE van 8 juni 2023, p. 223: *“In afwachting van de afgifte van een nieuwe verblijfsvergunning krijgen begunstigden van internationale bescherming een attest van aanvraag (...) dat in 2022 zes maanden geldig is. Voor de afgifte van dit attest moet de aanvraag tot vernieuwing zijn geüpload naar het elektronische systeem “ALKYONI” (...).*

Volgens waarnemingen van de Griekse Raad voor Vluchtelingen (hierna “GCR”) kan de Asieleenheid voor Begunstigden van Internationale Bescherming de aanvraag uploaden tot vier maanden na de eerste indiening van de aanvraag tot vernieuwing. In de praktijk worden begunstigden van wie de verblijfsvergunning is verlopen en die in het bezit zijn van dit attest geconfronteerd met hindernissen bij de toegang tot diensten zoals sociale bijstand, gezondheidszorg en de arbeidsmarkt terwijl ze wachten op de vernieuwing van hun verblijfsvergunning. Voor zover de GCR weet, zijn publieke diensten zoals de Organisatie voor Arbeidsvoorziening (OAED) terughoudend om dit attest van aanvraag (...) te aanvaarden omdat het document geen foto of watermerk bevat of enige andere relevante wettelijke maatregel die de aanvaarding van het document mogelijk maakt. Het attest kent aan begunstigden minder rechten toe (bijvoorbeeld het recht op toegang tot de arbeidsmarkt, sociale zekerheid, openbare gezondheidszorg, enz.) dan het attest van artikel 8 L.4251/2014 dat wordt toegekend aan immigranten. In feite zijn de begunstigden van internationale bescherming met deze attesten enkel beschermd tegen detentie en hebben ze tijdens de vernieuwing van hun verblijfsvergunning tot geen enkel recht toegang. De GCR heeft verschillende klachten ingediend bij de Griekse Ombudsman met betrekking tot de bovengenoemde tekortkomingen, maar er zijn slechts enkele beslissingen genomen”, vrije vertaling).

Uit de informatie waarover de Raad beschikt blijkt ook dat de aanvragen om verlenging sinds 2017 per e-mail bij de asielautoriteiten kunnen worden ingediend en dat de aanvaarding hiervan ook per e-mail aan de aanvrager wordt ter kennis gebracht (*“Country Report: Greece. Update 2022”* van AIDA/ECRE van 8 juni 2023, p. 223-225; rapport *“Beneficiaries of international protection in Greece. Access to documents and socio-economic rights”* van RSA/PRO ASYL van maart 2023, p. 6-12).

Omdat er in dit stadium geen rechtsbijstand wordt geboden, kunnen begunstigden van internationale bescherming die analfabeet zijn en/of niet over de nodige technische vaardigheden beschikken moeilijkheden ondervinden bij het aanvragen van de vernieuwing van hun verblijfsvergunning. Zodra de

aanvraag is ingediend, moeten de Griekse autoriteiten de nodige controles uitvoeren, zoals het nagaan van het verleden van de aanvrager, alvorens ze de aanvraag kunnen registreren in de databank voor verblijfsvergunningen. Gezien het aantal aanvragen, het gebrek aan personeel bij de asielinstanties en de lange duur van het onderzoek door de politie en gerechtelijke autoriteiten naar het verleden van de aanvrager, lijkt het erop dat deze fase van de procedure enkele maanden, en in sommige gevallen meer dan een jaar, kan duren. Tijdens deze periode ondervinden begunstigden dus grote moeilijkheden bij de toegang tot diensten zoals sociale bijstand, gezondheidszorg of de arbeidsmarkt, waardoor zij *de facto* in een precare situatie terechtkomen. Als begunstigden een e-mail ontvangen waarin hen de toekenning van de gevraagde verlenging van hun verblijfsvergunning wordt meegedeeld, moeten zij binnen de zes maanden online een afspraak maken met de bevoegde diensten van de Griekse politie om de nodige documenten voor de daadwerkelijke afgifte van een ADET neer te leggen. Hier geldt een gemiddelde wachttijd van twee weken. Statushouders moeten vervolgens in persoon op hun afspraak verschijnen. Het duurt vervolgens 1,5 maand vooraleer de ADET effectief kan worden afgehaald. Statushouders worden niet persoonlijk op de hoogte gebracht van het moment van de materiële afgifte van hun nieuwe verblijfstitel. De asielautoriteiten publiceren op hun website namelijk een lijst met nummers van de dossiers waarin vernieuwde ADET's klaar zijn om op de aangegeven dag opgehaald te worden, zodat deze databank wekelijks moet worden geraadpleegd. Als de begunstigde zich niet op de aangegeven datum aandient, plannen de asielinstanties niet automatisch een nieuwe afspraak. De begunstigde moet dit aanvragen. Voor deze stap is fysieke aanwezigheid in Griekenland vereist, aangezien een dergelijke aanvraag niet per telefoon of e-mail kan. In het licht van de talrijke hierboven genoemde administratieve, technologische en taalgerelateerde barrières lijkt het voor een begunstigde van internationale bescherming die in een andere lidstaat een nieuw verzoek om internationale bescherming indient bijzonder moeilijk om vanuit het buitenland reeds stappen te ondernemen voor de vernieuwing van de ADET indien de verblijfstitel verlopen is om zo de beschreven moeilijkheden inzake de leefomstandigheden in Griekenland in afwachting van de afgifte van de vernieuwde ADET te vermijden en aldus niet in een precare situatie terecht te komen.

Uit de landeninformatie in het rechtsplegingsdossier volgt verder dat personen die onder de oude procedure, geldend onder het presidentieel decreet 114/2010, dus voor januari 2020, internationale bescherming kregen, een hernieuwing van hun verblijfsvergunning moeten vragen bij het directoraat van de Griekse vreemdelingenpolitie. Bij de hernieuwingsaanvraag moet worden aangetoond dat er nog steeds vervolging is in het land van herkomst. Een beslissing volgde gewoonlijk een jaar na de hernieuwingsaanvraag. Sinds 2019 worden echter weinig beslissingen over hernieuwing genomen.

Er liggen verschillende redenen aan de basis van deze achterstand. Wegens de grote achterstand heeft een groot aantal begunstigden van internationale bescherming gedurende meer dan een jaar geen toegang tot de arbeidsmarkt, sociale bijstand en soms gezondheidszorg waardoor ze worden blootgesteld aan ontbering en dakloosheid. In afwachting van de vernieuwing van de verblijfstitel wordt een attest afgegeven maar dit attest bevat geen foto, watermerk of enig andere wettelijke bepaling die toelaat dat het wordt aanvaard door andere Griekse overheidsdiensten. In januari 2020 verzond het Griekse middenveld een klachtenbrief naar de bevoegde instanties, maar de problematiek werd nog niet opgelost. Later op het jaar 2020 werd een wet voorzien waar het onderzoek en hernieuwing van verblijfsvergunning voor begunstigden van internationale bescherming onder de oude procedure, nu worden behandeld door het bevoegde en gewoontelijke directoraat. Niettemin heeft deze wet het probleem van achterstand in het uitreiken van verblijfsvergunningen niet opgelost, noch het gegeven dat het attest dat worden gegeven in afwachting van de hernieuwing van de verblijfsvergunning, *de facto* wettelijk ongeldig is.

("For those granted international protection under the "old procedure" prescribed by Presidential Decree 114/2010, the renewal procedure is conducted by the Aliens Police Directorate (Διεύθυνση Αλλοδαπών). Within the framework of this procedure, the drafting of a legal document for the renewal application is required. Based on available Country of Origin Information (COI), the application must demonstrate that reasons of persecution still exist. The decision used to be issued after a period of more than a year. In 2022, 651 applications for renewal were submitted before the Aliens Police Directorate. Out of those, 419 were positive, 57 were rejected and 175 are still pending. 1138 The delay in the renewal procedure is caused due to the delay by Courts to provide data for potential ongoing criminal proceedings against beneficiaries and by the size of the administrative files of beneficiaries and the fact the files are available only in hard copy and not digitally. Due to these delays, a large number of beneficiaries of international protection, for over a year, have no access to the labour market, social security, social welfare and sometimes healthcare, thus facing destitution and homelessness. The certificate of application (βεβαίωση κατάθεσης αίτησης ανανέωσης άδειας διαμονής) provided by the Aliens Directorate, similarly to the certificate of application provided by the Asylum Service, lacks a photo or a watermark and any relevant legal provisions allowing the document to be accepted by other Greek Public Authorities. Moreover, this

certificate has no expiration date. In January 2020, GCR and other organisations sent a letter of complaint to the Secretary General of the Ministry of Citizen Protection, however the issue has yet to be resolved by the time of writing. The adoption of Law no. 4703/2020 (Government Gazette A 131/10.7.2020) provided for the transfer of the relevant competences to the General Secretariat of Public Order of the Ministry of Citizen Protection. The examination, renewal, and service of residence permits for the beneficiaries of international protection of the so called “old procedure” are now handled by the competent Directorate. However, the adoption of this law has not solved the problem either with the delay of residence permits of beneficiaries of international protection or with the practically legally invalid certificate of submission of an application for renewal of a residence permit.”)

(vrije vertaling: “Voor wie internationale bescherming bekwaam op grond van de “oude procedure”, voorgeschreven door presidentieel decreet 114/2010, wordt de verlengingsprocedure uitgevoerd door het directoraat Vreemdelingenpolitie (Διεύθυνση Αλλοδαπών). In het kader van deze procedure is het opstellen van een juridisch document voor de verlengingsaanvraag vereist. Op basis van de beschikbare informatie over landen van herkomst (COI) moet de aanvraag aantonen dat er nog steeds redenen voor vervolging bestaan. Vroeger werd het besluit na meer dan een jaar afgegeven. In 2022 werden bij de Directie Vreemdelingenpolitie 651 verlengingsaanvragen ingediend. Daarvan waren er 419 positief, werden er 57 afgewezen en zijn er nog 175 in behandeling.¹¹³⁸ De vertraging in de verlengingsprocedure wordt veroorzaakt door de vertraging bij de rechtbanken bij het verstrekken van gegevens over mogelijk lopende strafrechtelijke procedures tegen begunstigen en door de omvang van de administratieve dossiers van begunstigen en het feit dat deze bestanden enkel op papier en niet digitaal beschikbaar zijn. Als gevolg van deze vertragingen heeft een groot aantal begunstigen van internationale bescherming al meer dan een jaar geen toegang tot de arbeidsmarkt, de sociale zekerheid, de sociale voorzieningen en soms de gezondheidszorg, en dus te maken met armoede en dakloosheid. Het certificaat van aanvraag (βεβαίωση κατάθεσης αίτησης ανανέωσης άδειας διαμονής), afgegeven door de Directie Vreemdelingen, evenals het certificaat van aanvraag, afgegeven door de Asieldienst, ontbreken een foto of een watermerk en alle relevante wettelijke bepalingen die maken dat het document door andere Griekse overheidsinstanties kan worden geaccepteerd. Bovendien heeft dit certificaat geen vervaldatum. In januari 2020 stuurden de GCR en andere organisaties een klachtenbrief naar de secretaris-generaal van het ministerie van Burgerbescherming, maar op het moment van dit schrijven is de kwestie nog niet opgelost. De goedkeuring van wet nr. 4703/2020 (Government Gazette A 131/10.7.2020) voorzorg in de overdracht van de relevante bevoegdheden aan het Secretariaat-Generaal van Openbare Orde van het Ministerie van Burgerbescherming. Het onderzoek, de verlenging en de betekening van verblijfsvergunningen voor begunstigen van internationale bescherming volgens de zogenaamde “oude procedure” worden nu afgehandeld door het bevoegde directoraat.

Deze wet heeft de problemen wat betreft de vertraging van de verblijfsvergunningen van begunstigen van internationale bescherming en wat betreft het vrijwel juridisch ongeldige certificaat van indiening van een aanvraag tot verlenging van een verblijfsvergunning echter niet opgelost.”)

(AIDA, “Country report: Greece”, juni 2023, p. 224-225)

Verschillende instellingen, waaronder de Ombudsman, de nationale Commissie voor de Mensenrechten, de Europese Commissie, het Asielagentschap van de Europese Unie en de autoriteiten van andere lidstaten, hebben al hun bezorgdheid geuit over de administratieve moeilijkheden waarmee begunstigen van een internationale beschermingsstatus bij hun terugkeer naar Griekenland worden geconfronteerd en over de impact ervan op hun levensomstandigheden (rapport “Beneficiaries of international protection in Greece. Access to documents and socio-economic rights” van RSA/PRO ASYL van maart 2023, p. 12). Toch blijven er langdurige vertragingen bestaan bij de behandeling van deze dossiers, met rechtstreekse gevolgen voor de situatie van wie uit andere lidstaten wordt gerepatrieerd.

Uit de informatie in het rechtsplegingsdossier blijkt ten slotte dat, naast een zekere mate van zelfredzaamheid en de afwezigheid van bijzondere kwetsbaarheden, het voor een begunstigde van een internationale beschermingsstatus die nog niet in het bezit is gesteld van een ADET of wiens ADET is vervallen ook noodzakelijk is dat deze beschikt over middelen, een netwerk of andere ondersteuning om, in afwachting van de verlenging van zijn Griekse verblijfsdocumenten -wat enige tijd kan duren- het hoofd te kunnen bieden aan de moeilijkheden waarmee hij na zijn terugkeer naar Griekenland tijdens deze wachtperiode te maken kan krijgen wat betreft de toegang tot de gezondheidszorg, de arbeidsmarkt, de sociale bijstand en de huisvesting.

Ten slotte blijkt uit de meest recente informatie waarover de Raad beschikt dat de Europese Commissie in januari 2023 een inbreukprocedure tegen Griekenland is opgestart wegens de onjuiste omzetting van artikel 29 van de richtlijn 2011/95/EU (rapport “Beneficiaries of international protection in Greece. Access to documents and socio-economic rights” van RSA/PRO ASYL van maart 2023, p. 3, 19 en 20).

Uit deze informatie blijkt dat de voorwaarden met betrekking tot de verblijfsduur waarvan de toekenning van talrijke sociale tegemoetkomingen afhankelijk is, geen rekening houden met de bijzondere situatie van begunstigen van een internationale beschermingsstatus. Dit heeft een verschil in behandeling tot gevolg tussen begunstigen van internationale bescherming en Griekse onderdanen, waarbij begunstigen *de facto* worden uitgesloten van verschillende vormen van sociale bijstand. Dit is het geval voor de verblijfsuitkering (waarvoor een legaal en duurzaam verblijf van vijf jaar in Griekenland vereist is), de geboortetoelage (toegankelijk voor alle moeders die twaalf jaar lang ononderbroken legaal op Grieks grondgebied verblijven), de maandelijkse kinderbijslag (toegankelijk voor wie vijf jaar permanent en ononderbroken in Griekenland verblijft), invaliditeitsuitkeringen (die met name een onderzoek door een accreditatiecentrum vereisen waaruit blijkt dat wie om betaling van deze uitkeringen verzoekt voor ten minste 67% arbeidsongeschikt is), evenals uitkeringen voor niet-verzekerde gepensioneerden (toegankelijk voor wie vijftien jaar lang permanent en ononderbroken in Griekenland verblijft).

Volgens sommige bronnen vormt indirecte discriminatie van begunstigen van een internationale beschermingsstatus met betrekking tot de toegang tot sociale uitkeringen een structurele tekortkoming (rapport "*Beneficiaries of international protection in Greece. Access to documents and socio-economic rights*" van RSA/PRO ASYL van maart 2023, p. 20). Dit werd dan ook recent benadrukt in het document INFR(2022)2044, waarmee de Europese Commissie de inbreukprocedure tegen Griekenland inleidde wegens de onjuiste omzetting van artikel 29 van richtlijn 2011/95/EU. Deze *de facto* uitsluiting van begunstigen van de toegang tot bepaalde sociale uitkeringen is het gevolg van een politieke keuze van de Griekse autoriteiten die gezien de strekking van de informatie over deze kwestie niet lijkt te zullen veranderen. Uit deze informatie blijkt echter niet of de Griekse autoriteiten de brief van de Europese Commissie hebben beantwoord, noch wat de strekking van hun antwoord zou zijn.

Gelet op het voorgaande kan de Raad niet anders dan besluiten dat de huidige situatie van begunstigen van internationale bescherming in Griekenland op dit ogenblik bijzonder problematisch is.

Aanzienlijke bureaucratische hindernissen, de lengte van de procedures voor de afgifte of vernieuwing van documenten die toegang geven tot fundamentele socio-economische rechten, de politieke visie van de Griekse autoriteiten die zich richten op de zelfredzaamheid van de begunstigen van internationale bescherming, de tekortkomingen bij de uitvoering van bestaande integratieprogramma's, het gebrek aan tolkdiensten in de publieke en gezondheidszorginstellingen, evenals de discriminatie bij de toegang tot verschillende socialezekerheidsuitkeringen (gevisieerd in de door de Europese Commissie in januari 2023 gestarte inbreukprocedure) vormen barrières die ervoor zorgen dat vele begunstigen binnen de Griekse samenleving in (zeer) preciaire omstandigheden leven.

De Raad herinnert er echter aan dat de tekortkomingen die hetzij structureel of fundamenteel zijn, hetzij bepaalde groepen van personen raken, "*een bijzonder hoge drempel van zwaarwegendheid (moeten) bereiken, wat afhangt van alle gegevens de zaak*" (HvJ 19 maart 2019, C-297/17, C-318/17, C-319/17 en C-438/17, *Ibrahim e.a./ Bundesrepublik Deutschland*, pt. 89). Deze drempel "*wordt dus niet bereikt in situaties die, ook al worden zij gekenmerkt door een grote onzekerheid of een sterke verslechtering van de levensomstandigheden van de betrokken persoon, geen zeer verregaande materiële deprivatie meebrengen waardoor deze persoon in een situatie terechtkomt die zo ernstig is dat zijn toestand kan worden gelijkgesteld met een onmenselijke of vernederende behandeling*" (*ibid.*, pt. 91).

Rekening houdend met de ter beschikking gestelde informatie overweegt de Raad in de huidige stand van zaken dat er niet kan worden geconcludeerd dat (i) de levensomstandigheden van begunstigen van een internationale beschermingsstatus in Griekenland zodanig zijn dat deze begunstigen, als zij naar daar zouden terugkeren, *a priori* allemaal automatisch geconfronteerd zouden worden met een reëel risico om terecht te komen in een toestand van zeer verregaande materiële deprivatie waartegenover de Griekse autoriteiten onverschillig (zouden) staan en dat (ii) een meer diepgaande individuele beoordeling niet langer nodig is. De hoger vermelde informatie over de situatie in Griekenland is op zichzelf niet voldoende om zonder meer te concluderen dat de bescherming die wordt geboden aan iedereen die daar internationale bescherming heeft bekomen, niet langer effectief of voldoende zou zijn, noch dat alle statushouders bij een terugkeer naar Griekenland zullen terechtkomen in een toestand van zeer verregaande materiële deprivatie, ook al wordt de situatie daar gekenmerkt door grote onzekerheid of een sterke verslechtering van de levensomstandigheden.

Het bovenstaande neemt niet weg dat er een zeer preciaire situatie is waardoor de grootste voorzichtigheid en zorgvuldigheid zijn geboden bij de beoordeling van beschermingsverzoeken van begunstigen van internationale bescherming in Griekenland. In dit verband moet rekening worden gehouden met "*alle*

gegevens van de zaak” (HvJ 19 maart 2019, C-297/17, C-318/17, C-319/17 en C-438/17, *Ibrahim e.a./ Bundesrepublik Deutschland*, pt. 89) en is het noodzakelijk om het verzoek om internationale bescherming van verzoeker op basis van zijn individuele omstandigheden te beoordelen. Daarbij komt het aan verzoeker toe om in dit verband de nodige concrete elementen aan te reiken die van aard zijn om het vermoeden dat hij zich op de beschermingsstatus die hem in Griekenland werd verleend en de daaruit voortvloeiende rechten kan beroepen en dat hij niet terechtkomt in een toestand van zeer verregaande materiële deprivatie, te weerleggen.

Wat haar individuele situatie betreft, kan in de huidige stand van zaken worden aangenomen dat verzoekende partij nog beschikt over een geldige Griekse verblijfsvergunning (ADET), zoals zij tijdens haar persoonlijk onderhoud op 28 juli 2023 bij het CGVS aanhaalde (notities persoonlijk onderhoud, p. 8). Dit blijkt ook uit het administratief dossier (Verklaring DVZ, vraag 24). Indien verzoekende partij op het moment van een terugkeer naar Griekenland niet meer zou beschikken over een geldig verblijfsdocument, kan erop gewezen worden dat het voor een begunstigde van internationale bescherming wiens ADET is vervallen, naast een zekere mate van zelfredzaamheid en de afwezigheid van bijzondere kwetsbaarheden, ook noodzakelijk dat hij beschikt over middelen, een netwerk of andere ondersteuning om, in afwachting van de verlenging van zijn Griekse verblijfsdocumenten het hoofd te kunnen bieden aan de moeilijkheden waarmee hij na zijn terugkeer naar Griekenland tijdens deze wachtperiode te maken kan krijgen wat betreft de toegang tot de gezondheidszorg, de arbeidsmarkt, sociale bijstand en huisvesting.

Vooreerst dient de Raad na te gaan of verzoekende partij geen specifieke elementen aanbrengt waaruit in haar hoofde een bijzondere kwetsbaarheid kan blijken.

In navolging van verwerende partij, stelt de Raad vast dat het Hof van Justitie niet heeft gedefinieerd welke elementen een “*bijzondere kwetsbaarheid*” vormen die moeten worden onderzocht om te bepalen of een verzoeker om internationale bescherming, in het geval van een terugkeer naar de lidstaat die hem een internationale beschermingsstatus heeft verleend, zich in een zodanige situatie zou bevinden dat hij “*vanwege zijn bijzondere kwetsbaarheid, buiten zijn wil en zijn persoonlijke keuzes om, zou terechtkomen in een situatie van zeer verregaande materiële deprivatie*”.

In dit verband merkt de Raad op dat artikel 20, derde lid van de richtlijn 2011/95/EU, dat betrekking heeft op de “*Algemene bepalingen*” in hoofdstuk VII van deze richtlijn, getiteld “*Kenmerken van de internationale bescherming*”, als volgt luidt:

“3. *Bij de toepassing van dit hoofdstuk houden de lidstaten rekening met de specifieke situatie van kwetsbare personen zoals minderjarigen, niet-begeleide minderjarigen, personen met een handicap, ouderen, zwangere vrouwen, alleenstaande ouders met minderjarige kinderen, slachtoffers van mensenhandel, personen die lijden aan een geestesziekte en personen die foltering en andere ernstige vormen van psychologisch, fysiek of seksueel geweld blootgesteld zijn.*”

De Raad benadrukt dat bovengenoemde opsomming wordt voorafgegaan door het woord “*zoals*” en dus slechts als voorbeeld en niet als exhaustief kan worden beschouwd.

Bovendien acht de Raad het overeenkomstig het vierde lid van het bovengenoemde artikel 20, dat bepaalt dat “*(l)id 3 (...) uitsluitend van toepassing (is) op personen die volgens een individuele beoordeling van hun situatie bijzondere behoeften hebben*”, passend om rekening te houden met alle elementen die verzoeker met betrekking tot zijn persoonlijke situatie heeft aangebracht.

Op dit punt acht de Raad de algemene situatie in de lidstaat die een internationale beschermingsstatus heeft verleend een belangrijk onderdeel van de persoonlijke situatie van de verzoeker om internationale bescherming die deze bescherming in die lidstaat reeds geniet.

Hoe problematischer de situatie van begunstigten van internationale bescherming in de genoemde lidstaat na een analyse op basis van objectieve, betrouwbare, nauwkeurige en naar behoren bijgewerkte gegevens blijkt te zijn, des te minder zal van de verzoeker kunnen worden geëist dat hij specifieke elementen aanbrengt die in zijn hoofde een “*bijzondere kwetsbaarheid*” aantonen in de zin van de rechtspraak van het Hof van Justitie.

Uit haar verklaringen blijkt dat zij kampt met pijn aan haar knie nadat zij uit een boom gevallen is. Zij liet hiervoor een röntgenfoto nemen in een Grieks ziekenhuis. Echter verklaarde de dokter dat er niets mis

was met haar knie en verzoekende partij ging hierna ook gewoon terug aan het werk, zij het op grondniveau. Bovendien verklaart zij in België hiervoor nog niet naar de dokter geweest te zijn (notities persoonlijk onderhoud, p. 11-12). Hieruit kan aldus niet afgeleid worden dat de pijn aan haar knie belangrijke gevolgen voor haar zelfstandig functioneren met zich meebrengt. Daarnaast consulteerde verzoekende partij in Griekenland meerdere keren een psycholoog en kreeg ze er medicatie, zij legt hiervan echter geen documenten voor en toont hier aldus ook niet aan dat haar psychologische toestand belangrijke gevolgen zou hebben voor haar zelfstandig functioneren. Op basis hiervan kan niet op objectieve wijze een bijzondere kwetsbaarheid in hoofde van verzoekende partij worden vastgesteld. Aldus brengt verzoekende partij wat betreft haar persoonlijke situatie geen specifieke elementen aan waaruit moet worden besloten tot het bestaan van een bijzondere kwetsbaarheid in haar hoofde in de zin van de relevante rechtspraak van het Hof van Justitie.

Er liggen *in casu* geen specifieke elementen voor waaruit in hoofde van verzoekende partij een bijzondere kwetsbaarheid kan blijken die haar bij een terugkeer naar Griekenland zou blootstellen aan behandelingen die in strijd zijn met artikel 3 van het EVRM of artikel 4 van het Handvest.

In casu ligt de situatie van een dertigjarige man zonder bijzondere kwetsbaarheid voor die de Engelse taal machtig is en alsook tot het zesde middelbaar naar school gegaan is. Er wordt niet betwist dat aan verzoekende partij in Griekenland op 11 maart 2021 de vluchtelingenstatus werd toegekend en dat haar verblijfsvergunning (ADET) nog geldig is. Dit blijkt bovendien ook uit de door verzoekende partij neergelegde documenten (vluchtelingenpaspoort en Griekse verblijfsvergunning). Zij verklaart in Griekenland aangekomen te zijn in oktober 2018 en in diezelfde maand een verzoek om internationale bescherming ingediend te hebben. Zij verbleef zo'n vier maanden te Samos waarna ze in een hotel in Athene werd gehuisvest. Later verhuisde verzoekende partij naar Kranidi en uiteindelijk kwam zij in een kamp in Nea Kavala terecht. Op 11 maart 2021 werd de verzoekende partij erkend als vluchteling en ontving zij een vluchtelingenpaspoort en een Griekse verblijfskaart. Zij verlaat het kamp te Nea Kavala in december 2021. Uit de verklaringen van de verzoekende partij blijkt dat zij gedurende een jaar met periodes in de landbouw gewerkt heeft (NPO, p.10). Ze geeft aan dat ze in de periodes waar ze niet werkte terugkeerde naar het kamp, en daar illegaal verbleef dankzij de hulp van vrienden (NPO, p.10). Uit de verklaringen van de verzoekende partij blijkt niet dat ze geprobeerd heeft om in de periodes waarin ze niet werkte een andere woonst te zoeken. Zo wordt niet aangetoond dat de verzoekende partij organisaties contacteerde in haar zoektocht naar huisvesting of ernstige pogingen ondernam om aan onderdak te geraken. Uit de verklaringen van de verzoekende partij blijkt dat ze periodiek naar interim-bureaus ging om werk te zoeken in hotels, fabrieken en magazijnen of om containers in te laden. Ze meent dat het door een tekort aan werk was, dat ze geen werk kon vinden (NPO, p. 10). De verzoekende partij zou haar documenten aan de interimbureau gegeven hebben zodat zij haar konden helpen om werk te vinden (NPO, p.11). Voorts blijkt uit de verklaringen van de verzoekende partij dat haar voormalige sociaal assistente in Griekenland, haar aangeraden heeft om in Athene werk te zoeken, maar dat de verzoekende partij dit niet gedaan heeft daar ze er niemand kende (NPO, p.12). Echter blijkt uit de verklaringen van de verzoekende partij dat vooraleer ze haar internationale beschermingsstatus verkreeg ze ook al gedurende zeven maanden in Athene verbleven heeft (NPO, p.13-14). Aldus kan redelijkerwijze aangenomen worden dat de verzoekende partij met Athene vertrouwd was. In deze context maakt zij dan ook geenszins aannemelijk waarom ze niet in Athene naar werk gezocht heeft. Bovendien blijkt uit haar verklaringen dat haar broer haar reis van Griekenland naar België betaald heeft, doch kan uit haar verklaringen niet opgemaakt worden waarom zij dit geld niet gebruikt heeft om in Griekenland een bestaan uit te bouwen. Daarnaast blijkt uit haar verklaringen dat zij voor de corona-crisis voor een periode van drie maanden een cursus Grieks gevolgd heeft, maar dat zij hierna geen ernstige pogingen ondernomen heeft om dit terug op te starten. Zij zou enkel aan haar leerkracht van wie ze computerles kreeg, gevraagd hebben of zij opnieuw lessen kon volgen, maar ging hiermee niet verder aan de slag (notities persoonlijk onderhoud, p. 9). In het verzoekschrift verwijst verzoekende partij op algemene wijze naar informatie waaruit blijkt dat begunstigden van internationale bescherming in Griekenland allerlei moeilijkheden ondervinden onder andere in het toegang verkrijgen tot medische zorgen. Uit haar verklaringen blijkt echter dat zij naar aanleiding van problemen met haar knie, een röntgenfoto heeft kunnen laten nemen in het ziekenhuis. Hieruit blijkt dat verzoekende partij wel degelijk toegang had tot de gezondheidszorg. Bovendien had ze ook tijdens haar procedure ook toegang tot gezondheidszorg. Immers gedurende haar verblijf in Athene en haar verblijf in Nea Kavala kon ze een psycholoog consulteren en verkreeg ze medicatie (notities persoonlijk onderhoud, p. 11 en 13)

Uit het geheel van de verklaringen blijkt niet dat de verzoekende partij doorgedreven pogingen ondernomen heeft om zich in Griekenland te vestigen en haar rechten te doen gelden.

In dit verband wordt erop gewezen dat het Hof van Justitie inzake artikel 4 van het Handvest steeds oordeelt dat dit artikel *“overeenstemt met artikel 3 EVRM en waarvan de inhoud en de reikwijdte dus krachtens artikel 52, lid 3, van het Handvest dezelfde zijn als die welke er door genoemd verdrag aan worden toegekend – wanneer die tekortkomingen een bijzonder hoge drempel van zwaarwegendheid bereiken, wat afhangt van alle gegevens van de zaak”* (HvJ 19 maart 2019, Abubacarr Jawo t. Bundesrepublik Deutschland, C-163/17, punt 91).

In het arrest Ibrahim heeft het Hof van Justitie geoordeeld dat de bijzonder hoge drempel die nodig is om tot de conclusie te komen dat er sprake kan zijn van een behandeling in strijd met artikel 4 van het Handvest *“is bereikt wanneer de onverschilligheid van de autoriteiten van een lidstaat tot gevolg zou hebben dat een persoon die volledig afhankelijk is van overheidssteun, buiten zijn wil en zijn persoonlijke keuzes om, terecht komt in een toestand van zeer verregaande materiële deprivatie die hem niet in staat stelt om te voorzien in zijn meest elementaire behoeften, zoals eten, zich wassen en beschikken over woonruimte, en negatieve gevolgen zou hebben voor zijn fysieke of mentale gezondheid of hem in een toestand van achterstelling zou brengen die onverenigbaar is met de menselijke waardigheid (arrest van heden, Jawo, C-163/17, punt 92 en aldaar aangehaalde rechtspraak)”* (HvJ 19 maart 2019, Ibrahim ea t. Bundesrepublik Deutschland, C-297/17, punt 90).

Punt 92 van het arrest Jawo waarnaar verwezen wordt stelt uitdrukkelijk dat *“Deze bijzonder hoge drempel van zwaarwegendheid is bereikt wanneer de onverschilligheid van de autoriteiten van een lidstaat tot gevolg zou hebben dat een persoon die volledig afhankelijk is van overheidssteun, buiten zijn wil en eigen keuzes om terecht komt in een toestand van zeer verregaande materiële deprivatie die hem niet in staat stelt om te voorzien in zijn meest elementaire behoeften, zoals eten, een bad nemen en beschikken over woonruimte, en negatieve gevolgen zou hebben voor zijn fysieke of mentale gezondheid, of hem in een toestand van achterstelling zou brengen die onverenigbaar is met de menselijke waardigheid (zie in die zin EHRM, 21 januari 2011, M.S.S. tegen België en Griekenland, CE:ECHR:2011:0121JUD003069609, §§ 252-263)”* (HvJ 19 maart 2019, C163/17, Abubacarr Jawo / Bundesrepublik Deutschland, pt. 92).

Uit de rechtspraak van het Europees Hof voor de Rechten van de Mens over de situatie van personen die internationale bescherming vragen, blijkt dat *“Les Etats doivent notamment prendre en considération l'article 3 de la Convention, qui consacre l'une des valeurs fondamentales de toute société d'Émocratique et prohibe en termes absolus la torture et les traitements inhumains ou d'Égradants quels que soient les circonstances et les agissements de la victime (voir, parmi d'autres, Labita c. Italie [GC], no 26772/95, § 19, CEDH 2000-IV)”* (eigen onderlijnen) (vrije vertaling: *“De staten moeten in het bijzonder rekening houden met artikel 3 van het Verdrag, dat een van de fundamentele waarden van elke democratische samenleving vastlegt en foltering en onmenselijke of vernederende behandeling in absolute termen verbiedt, ongeacht de omstandigheden en de daden van het slachtoffer”*; EHRM 21 januari 2011, M.S.S. c. Belgique et Grèce, requête n° 30696/09, pt 218).

In dit verband herinnert de Raad eraan dat het Hof in zijn arrest in de zaak M.S.S. tegen België en Griekenland (EHRM 21 januari 2011, M.S.S. c. Belgique et Grèce, requête n° 30696/09, pt punten 259 e.v.), zich diende uit te spreken over een grief op grond van artikel 3 van het EVRM omwille van de levensomstandigheden van een verzoeker in Griekenland (punten 235 e.v. van het arrest). In wezen klaagde de verzoeker in deze zaak over de moeilijke levensomstandigheden waarin hij zich als aanvrager van internationale bescherming in Griekenland had bevonden, nadat hij, bij gebrek aan concrete informatie van de Griekse autoriteiten, gedwongen was geweest om maandenlang in een park in Athene te leven. De Griekse regering voerde aan dat *“la situation dans laquelle le requérant s'est trouvé à la suite de sa mise en liberté n'est que le résultat de ses propres choix et de sa propre négligence. Le requérant a choisi d'investir ses ressources dans la fuite du pays plutôt que dans un logement”* et que *“dans cette situation, il appartenait au requérant de se manifester et de montrer son intérêt pour améliorer sa situation matérielle. Or tout son parcours en Grèce a prouvé qu'il ne souhaitait pas y rester”* (vrije vertaling: *“De situatie waarin verzoeker zich na zijn vrijlating bevond uitsluitend het gevolg was van zijn eigen keuzes en nalatigheid. Verzoeker heeft ervoor gekozen zijn middelen te investeren in het ontvluchten van het land in plaats van in huisvesting”* en dat *“het in deze situatie aan verzoeker was om zich kenbaar te maken en zijn belangstelling voor verbetering van zijn materiële situatie te tonen. Zijn gehele verblijf in Griekenland heeft echter aangetoond dat hij daar niet wilde blijven.”*) (punten 240 en 242)

Gelet op de situatie die destijds in Griekenland bestond voor personen die om internationale bescherming verzochten, met name dat hun situatie gekenmerkt was door *“notoire qu'un demandeur d'asile de sexe masculin et d'âge adulte n'a à peu près aucune chance de recevoir une place dans un centre d'accueil et que d'après une étude menée de février à avril 2010, tous les demandeurs d'asile « Dublin » interrogés*

par le HCR étaient sans-abri. Ceux-ci vivent donc en grand nombre, à l'instar du requérant, dans des parcs ou des immeubles désaffectés" (vrije vertaling: "het is bekend dat een volwassen mannelijke asielzoeker vrijwel geen kans maakt op een plaats in een opvangcentrum en dat volgens een onderzoek dat tussen februari en april 2010 is uitgevoerd, alle "Dublin"-asielzoekers die door de UNHCR zijn ondervraagd dakloos waren. Als gevolg hiervan woont een groot aantal van hen, net als de asielzoeker, in parken of leegstaande gebouwen"; punt 258), wees het EHRM op de moeilijkheden in het opvangsysteem voor verzoekers van internationale bescherming om te concluderen dat de Griekse autoriteiten, gelet op de bijzondere kwetsbaarheid van deze verzoekers en de algemene situatie in hun opvangsysteem, in dit geval artikel 3 van het EVRM hadden geschonden. Inzake de opvang heeft het EHRM onder meer geoordeeld dat "les données précitées sur la capacité d'accueil relativisent l'argument du Gouvernement selon lequel la passivité du requérant est à l'origine de sa situation. En tout état de cause, étant donné la précarité et la vulnérabilité particulières et notoires des demandeurs d'asile en Grèce, la Cour est d'avis que les autorités grecques ne pouvaient se contenter d'attendre que le requérant prenne l'initiative de s'adresser à la préfecture de police pour pourvoir à ses besoins essentiels" (vrije vertaling: "Bovenvermelde gegevens over de opvangcapaciteit relativeren het argument van de regering dat verzoekers passiviteit aan de basis lag van zijn situatie. Hoe dan ook, gelet op de bijzondere en beruchte onzekerheid en kwetsbaarheid van asielzoekers in Griekenland, is het Hof van oordeel dat de Griekse autoriteiten er niet mee konden volstaan te wachten tot verzoeker het initiatief nam om zich tot het hoofdbureau van politie te wenden om in zijn basisbehoeften te voorzien") en inzake de toegang tot de arbeidsmarkt "Il n'apparaît pas non plus à la Cour que la possession d'une carte rose ait été ou ait pu être d'une quelconque utilité en pratique au requérant. La loi prévoit certes que, munis de la carte rose, les demandeurs d'asile ont accès au marché du travail, ce qui aurait permis au requérant d'essayer de mettre un terme à sa situation et de pourvoir à ses besoins essentiels. Là encore, il ressort des rapports consultés que, pratiquement, l'accès au marché du travail comporte tant d'obstacles administratifs qu'il ne peut être considéré comme une alternative réaliste (paragraphes 160 et 172 ci dessus). A cela s'ajoutent les difficultés personnelles dues à l'absence de connaissance de la langue grecque par le requérant et à l'absence de tout réseau de soutien ainsi que le contexte général de crise économique" (points 259 et 261 de l'arrêt précité), (vrije vertaling: "Het Hof komt evenmin tot de conclusie dat het bezit van een roze kaart voor verzoeker van enig praktisch nut was of had kunnen zijn. Weliswaar bepaalt de wet dat asielzoekers die in het bezit zijn van een roze kaart toegang hebben tot de arbeidsmarkt, hetgeen verzoeker in staat zou hebben gesteld om te proberen een einde te maken aan zijn situatie en in zijn basisbehoeften te voorzien. Ook hier blijkt uit de geraadpleegde verslagen dat de toegang tot de arbeidsmarkt in de praktijk met zoveel administratieve belemmeringen gepaard gaat dat dit niet als een realistisch alternatief kan worden beschouwd (punten 160 en 172 hierboven). Daarbij komen nog de persoonlijke moeilijkheden die te wijten zijn aan het gebrek aan kennis van de Griekse taal bij verzoeker en het ontbreken van enig ondersteunend netwerk, alsmede de algemene context van economische crisis" (punten 259 en 261 van bovengenoemd arrest), om te concluderen dat "Au vu de ce qui précède et compte tenu des obligations reposant sur les autorités grecques en vertu de la directive Accueil (paragraphe 84 ci dessus), la Cour est d'avis qu'elles n'ont pas dûment tenu compte de la vulnérabilité du requérant comme demandeur d'asile et doivent être tenues pour responsables, en raison de leur passivité, des conditions dans lesquelles il s'est trouvé pendant des mois, vivant dans la rue, sans ressources, sans accès à des sanitaires, ne disposant d'aucun moyen de subvenir à ses besoins essentiels. La Cour estime que le requérant a été victime d'un traitement humiliant témoignant d'un manque de respect pour sa dignité et que cette situation a, sans aucun doute, suscité chez lui des sentiments de peur, d'angoisse ou d'infériorité propres à conduire au désespoir. Elle considère que de telles conditions d'existence, combinées avec l'incertitude prolongée dans laquelle il est resté et l'absence totale de perspective de voir sa situation s'améliorer, ont atteint le seuil de gravité requis par l'article 3 de la Convention" (vrije vertaling: "In het licht van het voorgaande en gelet op de verplichtingen die op de Griekse autoriteiten rusten krachtens de richtlijn opvangvoorzieningen (punt 84 hierboven), is het Hof van oordeel dat zij niet naar behoren rekening hebben gehouden met verzoekers kwetsbaarheid als asielzoeker en dat zij door hun passiviteit verantwoordelijk moeten worden gehouden voor de omstandigheden waarin hij zich maandenlang bevond, levend op straat, zonder middelen van bestaan, zonder toegang tot sanitaire voorzieningen en zonder enige mogelijkheid om in zijn basisbehoeften te voorzien. Het Hof is van oordeel dat verzoeker een vernederende behandeling heeft ondergaan die getuigde van gebrek aan respect voor zijn waardigheid en dat deze situatie ongetwijfeld gevoelens van angst, bezorgdheid of minderwaardigheid heeft opgeroepen die tot wanhoop konden leiden. Hij is van mening dat deze levensomstandigheden, in combinatie met de langdurige onzekerheid waarin hij werd achtergelaten en het volledig ontbreken van enig vooruitzicht op verbetering van zijn situatie, de door artikel 3 van het Verdrag vereiste drempel van ernst hebben bereikt.") (punt 263 van voormeld arrest).

Bij gebrek aan structurele of fundamentele tekortkomingen of tekortkomingen die bepaalde groepen van personen treffen, zoals in punt 5.3 vastgesteld, is de Raad verplicht rekening te houden met de specifieke kenmerken van de individuele situatie van de verzoekende partij tijdens haar verblijf in Griekenland, teneinde vast te stellen of zij zich buiten haar wil en haar persoonlijke keuzes om in een toestand van zeer verregaande materiële deprivatie bevond die haar niet in staat stelde om te voorzien in haar meest elementaire behoeften.

Bij het beoordelen van de eigen situatie van de verzoekende partij, is het niettemin nodig om rekening te houden met de landeninformatie die wijst op een erg preciaire situatie voor statushouders in Griekenland waardoor de grootste voorzichtigheid en zorgvuldigheid zijn geboden bij de beoordeling van beschermingsverzoeken van begunstigden van internationale bescherming in Griekenland, zoals in de voormelde beschikking reeds werd geconcludeerd. Dit relativeert dan ook de draagwijdte die aan de notie “*persoonlijke keuzes*” kan worden gegeven.

In ieder geval, moet *in casu* vooreerst worden onderstreept dat de verzoekende partij nog kan beschikken over een geldige verblijfsvergunning. Verder is het niet onredelijk om van de verzoekende partij, die in Griekenland werd erkend als vluchteling, te verwachten dat zij inspanningen levert om haar levensomstandigheden aldaar te verbeteren en er een bestaan uit te bouwen. Uit de verklaringen en het gedrag van de verzoekende partij blijkt evenwel niet dat ze doorgedreven pogingen heeft ondernomen om werk en onderdak te zoeken of om de taal te leren, zoals hoger aangegeven.

Het weze herhaald, het feit dat er een einde wordt gesteld aan de materiële opvang voor begunstigden van internationale bescherming moet in samenhang worden bekeken met het feit dat nadat de beschermingsstatus wordt toegekend, de begunstigden zelf in hun onderhoud moeten voorzien. In het kader van huisvesting en tewerkstelling kan worden verwacht van de verzoekende partij, die er internationale bescherming heeft verkregen, om de nodige procedures te doorlopen en geduld te oefenen vooraleer zij daaromtrent conclusies trekt. De verzoekende partij maakt niet aannemelijk, gelet ook op de tijd die zij er verbleef na de toekenning van internationale bescherming, dat zij niet in de mogelijkheid was om onder meer huisvesting, medische zorgen of tewerkstelling te kunnen krijgen in Griekenland. Het komt haar in dit verband bovendien toe om de middelen die het recht en haar status in Griekenland hiertoe bieden terdege te gebruiken, hetgeen zij evenwel niet aantoonde.

Wat er ook van zij, nu de verzoekende partij eerder zeer beperkte stappen heeft gezet op het vlak van huisvesting en tewerkstelling en Griekenland al verliet korte tijd na het verkrijgen van haar vluchtelingenstatus, kan zij bezwaarlijk stellen dat zij geen kans maakte op het verkrijgen van een job of onderdak of toegang tot medische zorgen, zoals in de bestreden beslissing terecht wordt geuid.

Waar verzoekende partij nog aanvoert dat zij het slachtoffer werd van racisme en discriminatie, kan de Raad slechts vaststellen dat, indien dit inderdaad het geval was, hoewel ten zeerste betreurenswaardig, hieruit evenmin kan blijken dat zij in geval van terugkeer naar Griekenland hierdoor zal terechtkomen in een toestand van zeer verregaande materiële deprivatie die haar niet in staat stelt om te voorzien in haar meest elementaire behoeften. Daarenboven staat de verzoekende partij niet dat zij het slachtoffer was van racisme, discriminatie en geweld. Zij beperkt zich tot loutere beweringen die zij niet staft met enig begin van bewijs. De Raad merkt in dat verband op dat vreemdelingen in Griekenland, net als in andere lidstaten, kunnen worden geconfronteerd met discriminatie, racisme of xenofobie maar dat dit niet tot het besluit leidt dat de Griekse autoriteiten hun verplichtingen ten aanzien van de verzoeker niet zullen nakomen of dat dit invloed heeft op de werking van de officiële instanties en de rechtscolleges in Griekenland. Bovendien houdt dit evenmin in dat de Griekse autoriteiten hun verdragsrechtelijke verplichtingen niet nakomen en dat zij niet bij machte zijn om een passende bescherming te bieden aan betrokkene bij situaties van discriminatie, racisme of xenofobie. Uit haar verklaringen blijkt bovendien dat verzoekende partij naar aanleiding van deze voorvallen van discriminatie geen stappen ondernomen heeft om de bescherming van de Griekse autoriteiten in te roepen. Zij verklaart niet naar de politie gestapt te zijn (notities persoonlijk onderhoud, p. 16).

Waar de verzoekende partij onder verwijzing van algemene landeninformatie nog stelt dat zij bij terugkeer naar Griekenland zal terechtkomen in een erbarmelijk situatie, toont zij niet dat zij zal terechtkomen in een toestand van verregaande materiële deprivatie die haar niet in staat stelt om te voorzien in haar meest elementaire behoeften en negatieve gevolgen zou hebben voor haar fysieke of mentale gezondheid of haar in een toestand van achterstelling zou brengen die onverenigbaar is met de menselijke waardigheid, noch dat zij zou worden blootgesteld aan onmenselijke en vernederende behandelingen in de zin van artikel 3 van het EVRM en van artikel 4 van het Handvest. Gelet op de *supra* aangehaalde rechtspraak van het Hof van Justitie, kan de Raad de redenering van de verzoekende partij niet volgen dat de socio-

economische moeilijkheden die zij in Griekenland zou ondervinden, gelijkstaat met een “situatie van onmenselijke behandeling”. Bovendien dienen bij de beoordeling van de situatie van personen die internationale bescherming genieten in Griekenland betreffende de toegang tot werkgelegenheid, onderwijs, sociale bijstand, gezondheidszorg, huisvesting of integratie, in beginsel de omstandigheden van de Griekse onderdanen als maatstaf of standaard in ogenschouw te worden genomen, en niet de standaarden die desgevallend van toepassing zijn in andere lidstaten van de EU. Net zoals niet iedere EU-onderdaan op gelijke wijze aanspraak kan maken op dergelijke voorzieningen, geldt dit immers eveneens voor vreemdelingen die internationale bescherming werd verleend binnen de EU. De vaststelling dat er tussen EU-lidstaten verschillen bestaan in de mate waarin aan personen met internationale bescherming rechten worden toegekend en zij deze kunnen doen gelden, impliceert bijgevolg geenszins zonder meer een onmenselijke en vernederende behandeling in de zin van artikel 3 van het EVRM en van artikel 4 van het Handvest. Dit dient daarentegen op concrete wijze te worden aangetoond, rekening houdend met het gegeven dat ook de socio-economische moeilijkheden of perspectieven van de Griekse onderdanen problematisch en complex kunnen zijn op het vlak van bijvoorbeeld gezondheidszorg of tewerkstelling. *In casu* heeft de verzoekende partij internationale bescherming verkregen in Griekenland dat als EU-lidstaat gebonden is aan het EU-acquis dat voorziet in (minimum)normen inzake rechten en voordelen die verbonden zijn aan haar status en waarvan de verzoekende partij gebruik kan maken. De Raad ontwaart noch in het gehoor van de verzoekende partij noch in het verzoekschrift of het betoog ter terechtzitting concrete en ernstige stappen die zij zou hebben ondernomen met het oog op het vinden van huisvesting of tewerkstelling, zoals reeds hoger uiteengezet.

Dat een overheid niet steeds onmiddellijk woningen en financiële middelen kan toekennen aan vreemdelingen houdt niet in dat deze vreemdelingen vervolgens niet worden geholpen en dat zij zelf niet tijdelijk in hun levensbehoeften kunnen voorzien.

De verzoekende partij brengt geen concrete elementen aan waaruit blijkt dat zij, buiten haar wil en haar persoonlijke keuzes om, terecht komt of is terecht gekomen in een toestand van zeer verregaande materiële deprivatie die haar niet in staat stelt om te voorzien in haar meest elementaire behoeften. De Raad kan slechts vaststellen dat de verzoekende partij op geen enkele wijze aannemelijk heeft gemaakt dat zij in Griekenland alle mogelijke middelen zou hebben benut, laat staan uitgeput, om haar rechten als begunstigde van internationale bescherming te doen gelden.

Echter blijkt uit de gegevens van de verblijfsvergunning dat deze geldig is tot 10 maart 2024 en aldus bijna zal vervallen. Er wordt dan ook volledigheidshalve, gezien de precaire situatie voor statushouders in Griekenland, ingegaan op de situatie van personen wiens ADET vervallen is. Voor een begunstigde van internationale bescherming wiens ADET vervallen is, is het noodzakelijk om, naast een zekere mate van zelfredzaamheid en de afwezigheid van bijzondere kwetsbaarheden, te beschikken over middelen, een netwerk of andere ondersteuning om, in afwachting van de verlenging van zijn Griekse verblijfsdocumenten, het hoofd te kunnen bieden aan de moeilijkheden waarmee hij na zijn terugkeer naar Griekenland tijdens deze wachtperiode te maken kan krijgen wat betreft de toegang tot de gezondheidszorg, de arbeidsmarkt, de sociale bijstand en de huisvesting. Er moet bijgevolg worden nagegaan of verzoekende partij beschikt over middelen, een netwerk of andere ondersteuning om, in afwachting van de verlenging van haar Griekse verblijfsdocumenten, het hoofd te kunnen bieden aan de moeilijkheden waarmee zij na haar terugkeer naar Griekenland tijdens deze wachtperiode te maken kan krijgen wat betreft de toegang tot de gezondheidszorg, de arbeidsmarkt, de sociale bijstand en de huisvesting. Uit het persoonlijk onderhoud blijkt dat verzoekende partij een broer heeft die in België woont, en over de Belgische nationaliteit beschikt, bij wie zij momenteel verblijft. Haar broer bekostigde haar reis van Griekenland naar België (notities persoonlijk onderhoud, p. 12 en 15) waaruit blijkt dat hij in de mogelijkheid verkeert om verzoekende partij financiële ondersteuning te bieden. Aldus kan verzoekende partij beroep doen op de ondersteuning van haar broer tijdens de periode die zij dient te overbruggen tussen het aanvragen en het effectief ontvangen van een nieuw verblijfsdocument. Bovendien verklaarde verzoekende partij dat zij in Griekenland reeds, zij het illegaal, gewerkt heeft waardoor niet kan ingezien worden waarom zij dit bij een terugkeer naar Griekenland niet zou kunnen werken.

Gelet op de vaststellingen die in de bestreden beslissing gedaan worden en in acht genomen wat voorafgaat, heeft de verzoekende partij aldus niet *in concreto* aannemelijk gemaakt dat zij zich niet langer zou kunnen beroepen op de bescherming die haar reeds werd toegekend in Griekenland, dat de bescherming die haar in Griekenland verleend werd, ontoereikend zou zijn. De verzoekende partij kan evenmin in alle redelijkheid stellen dat er in haar hoofde sprake is van buitengewone omstandigheden die ertoe kunnen leiden dat zij wegens een bijzondere kwetsbaarheid, buiten haar wil en persoonlijke keuzes om, in een situatie van zeer verregaande materiële deprivatie terecht zal komen, die haar niet in staat

stelt om te voorzien in haar meest elementaire behoeften en negatieve gevolgen zou hebben voor haar fysieke of mentale gezondheid of haar in een toestand van achterstelling zou brengen die onverenigbaar is met de menselijke waardigheid, noch dat zij zou worden blootgesteld aan onmenselijke en vernederende behandelingen in de zin van artikel 3 van het EVRM en van artikel 4 van het Handvest. De verzoekende partij toont niet aan dat zij verhinderd was om in Griekenland in haar elementaire levensbehoeften te voorzien of om er aanspraak te kunnen maken op bepaalde basisvoorzieningen. Alles samengenomen is de Raad van oordeel dat de verzoekende partij geen elementen heeft aangebracht waaruit blijkt dat van haar niet redelijkerwijs zou kunnen worden verwacht dat zij zich beroept op de beschermingsstatus die haar in Griekenland reeds werd toegekend.

5.2. In voorliggend geval wordt, na een individueel en inhoudelijk onderzoek van het geheel van de elementen die voorliggen, niet *in concreto* aannemelijk gemaakt dat de verzoekende partij zich niet langer zou kunnen beroepen op de bescherming die haar reeds werd toegekend in Griekenland of dat de bescherming die haar daar werd verleend ontoereikend zou zijn waardoor zij zal terechtkomen in een situatie van zeer verregaande materiële deprivatie, die haar niet in staat stelt om te voorzien in haar meest elementaire behoeften en negatieve gevolgen zou hebben voor haar fysieke of mentale gezondheid of haar in een toestand van achterstelling zou brengen die onverenigbaar is met de menselijke waardigheid.

Ook al kan worden aangenomen dat haar situatie wordt gekenmerkt door onzekerheid of een verslechtering van haar levensomstandigheden, blijkt *in casu* niet, gelet op hetgeen voorafgaat en de in de bestreden beslissing en beschikking gedane vaststellingen, dat de situatie van de verzoekende partij in Griekenland kan worden gelijkgesteld met een onmenselijke of vernederende behandeling, noch dat zij bij een terugkeer naar dat land persoonlijk in een situatie zal terechtkomen die zo ernstig is dat haar toestand kan worden gelijkgesteld met een onmenselijke of vernederende behandeling noch dat zij niet naar Griekenland zou kunnen terugkeren en zich derhalve niet langer kan stellen onder de internationale bescherming die haar aldaar werd verleend.

In tegenstelling tot wat de verzoekende partij meent, worden er geen voldoende concrete, individuele elementen voorgelegd die van aard zijn om het vermoeden te weerleggen dat zij zich kan beroepen op haar beschermingsstatus in Griekenland en de rechten die daaruit voortvloeien op een zodanige manier dat zij niet terechtkomt in een situatie van zeer verregaande materiële deprivatie.

5.3. Het vermoeden dat haar grondrechten als begunstigde van internationale bescherming in Griekenland zullen worden geëerbiedigd, wordt niet weerlegd. Er worden geen feiten of elementen aangetoond die de toepassing van artikel 57/6, § 3, eerste lid, 3° van de Vreemdelingenwet op de individuele situatie van de verzoekende partij verhinderen. Haar beschermingsverzoek dient dan ook op basis van deze rechtsgrond niet-ontvankelijk te worden verklaard.

5.4. Aangezien aan de verzoekende partij reeds een internationale beschermingsstatus werd toegekend in Griekenland die als toereikend werd beoordeeld, diende de commissaris-generaal niet opnieuw te bepalen of zij nood heeft aan een dergelijke status. De beoordeling of de verzoekende partij een gegronde vrees heeft voor vervolging of een reëel risico loopt op ernstige schade in haar land van herkomst dient slechts te worden gemaakt indien het vermoeden dat de aan de verzoekende partij toegekende bescherming in Griekenland effectief is, wordt ontkracht. De verzoekende partij is op dit punt in gebreke gebleven.

5.5. Uit het administratief dossier blijkt dat de verzoekende partij werd gehoord op het CGVS. Tijdens dit gehoor kreeg zij de mogelijkheid haar relaas uiteen te zetten en haar argumenten kracht bij te zetten, kon zij nieuwe en/of aanvullende stukken neerleggen, dit alles in aanwezigheid van een tolk die het Engels machtig is.

5.6. Uit wat voorafgaat blijkt dat er geen essentiële elementen ontbreken waardoor de Raad niet over de grond van het beroep zou kunnen oordelen. De verzoekende partij heeft evenmin aangetoond dat er een substantiële onregelmatigheid aan de bestreden beslissing zou kleven in de zin van artikel 39/2, § 1, 2° van de Vreemdelingenwet. De Raad ziet geen redenen om de bestreden beslissing te vernietigen en de zaak terug te zenden naar de verwerende partij. De overige aangevoerde schendingen kunnen hier, gelet op het voorgaande, dan ook evenmin leiden tot een vernietiging van de bestreden beslissing.

6. Kosten

Gelet op het voorgaande past het de kosten van het beroep ten laste te leggen van de verzoekende partij.

OM DIE REDENEN BESLUIT DE RAAD VOOR VREEMDELINGENBETWISTINGEN:

Artikel 1

Het beroep wordt verworpen.

Artikel 2

De kosten van het beroep, begroot op 186 euro, komen ten laste van de verzoekende partij.

Aldus te Brussel uitgesproken in openbare terechtzitting op twintig februari tweeduizend vierentwintig door:

M. RYCKASEYS,

kamervoorzitter,

M. DENYS,

griffier.

De griffier,

De voorzitter,

M. DENYS

M. RYCKASEYS